

Jesucristo Māca'tzīnīlh San Juan a'ntū Napātle'ke

Jesucristo māsu'yulh a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro

¹ Tatzō'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yulh Jesucristo. Dios hualh huā' tamā'na catūhuā como ixlacasqui'n Jesucristo ixcāmāsu'ni'lh ixtachi'xcuhui't Dios a'ntū palaj napātle'ke. Lā' nā quit, Juan, nā ictapa'ksī con Dios. Jesucristo quilakmacamilh huan ixángel para naquimāca'tzīnī huā' tamā'na catūhuā. ² Quit icmālacstū'nckō'nī't ixlīhuāk a'ntū iclaktzī'nī't. A'tzā' ictzō'ka a'ntū Dios quimāca'tzīnīlh. U'tza' a'ntū Jesucristo māsu'yulh.

³ Līpāxūj a'ntī natahuan huan tachihuīn a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro. Lā' lej līpāxūj a'ntīn takaxmata lā' ta'a'kahuāna'ni' huā' tamā'na tachihuīn a'ntū līmālacsu'yuca a'ntū napātle'ke. Lā' tū'tza' lej lātma'j a'xni'ca' napātle'ke huā'mā'.

Juan cātzo'knuni'lh xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni'

⁴ Quit, Juan, iccātzo'knuni'yāni' hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhui't Dios xalanī'n nac lakatojon cā'lacchicni' nac Asia. Dios cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n lā' xa'nca cacā'a'nī'ni'ni'. Dios, ū'tza' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu natahui'la. Lā' nā cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n huan Espīritu Santo. U'tza' a'ntī tasu'yu hua'chi lakatojon pūmaksko na ixlacapūn huan pūtahuī'lh a'ntū ixpūmāpa'ksīn

Dios. ⁵ Lā' cacāsicua'lanālīni' hui'xina'n Jesucristo, a'ntī māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Māni' xla' a'ntī xapū'la lakahuanchokolh. Lā' xla' cāmāpa'ksī huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj. Xla' quincāpāxquī'yāni' lā' xla' nīlh para naquincāxapani'yāni' ixlīhuāk quinta-laclē'i'ca'n. ⁶ Xla' quincālacsaqui'līnī'ta'ni' para natā'māpa'ksīni'nāuj. Lā' quincāmaxquī'nī'ta'ni' lakatin quilītlōtca'n a'ntū mēcā'tanīcan Dios a'ntī ixTāta'. Lā' ca'a'cnīni'ni'ca Jesucristo. Lā' xla' camāpa'ksīni'lh para pō'ktu. Amén.

⁷ Lā' nalaktzī'ncan a'nchī xla' nayujāchi de nac a'kapūn lā' namin nac cā'poklhnu'. Lā' ixlīhuākca'n natalaktzī'n. Lā' nā natalaktzī'n a'ntīn taxtokohua'ca'lh nac cruz. Lā' ixlīhuāk tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lej natalakaputza por ixpālacata. Lā' chuntza' napātle'ke. Amén.

⁸ Lā' chihuīna'lh huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhīkō' ixlīhuāk huan līmāpa'ksīn, lā' a'ntī huī' lā' pō'ktu ixuī' lā' pō'ktu natahui'la. Xla' hualh: “Lā' quit hua'chi huan letra A a'ntū lītzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni', como quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlīhuāk, lā' na'ictahui'lacus hasta a'xni'ca' na'a'ksputkō' ixlīhuāk”.

Juan lakachuyalh

⁹ Lā' quit, Juan, mintā'tinca'n hui'xina'n. Lā' quina'n tapa'ksiyāuj con Jesucristo. Quit iccātā'pātīni'mā'ni' hui'xina'n lā' iccātā'tāyani'yāni' con hui'xina'n por ixpālacata Jesucristo. Quit quimacaminca para na'ictachoko hua'chi tachī'n nac Patmos a'ntū pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. Quinchi'pacanī't como

xa'icmāsu'yunī't ixtachihuīn Dios lā' a'ntū
ixlīstu'ncua' ixpālacata Jesucristo. ¹⁰ Lakatin
chi'chini' a'ntū pū'a'cnīni'ni'can Jesucristo,
icu'cxca'tzīlh huan ixlīmāpa'ksīn Espīritu Santo.
Lā' ickaxmatli lakatin lej palha' tachihuīn na
quinkēn. U'tza' hua'chi lakatin trompeta a'ntū lej
palha' kaxmatcan ¹¹ lā' quihuanilh:

—Quit hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan al-
fabeto, lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'kspu'tni'.
Catzō'kti a'ntū nalaktzī'na' lā' nacāmacapini'ya'
huan ca'psnat huan ixtachi'xcu'huī't Dios nac laka-
tojon cā'lacchicni'. Cacāmacapi nac Efeso lā' nac
Esmirna lā' nac Pérgamo lā' nac Tiatira lā' nac
Sardis lā' nac Filadelfia lā' nac Laodicea —qui-
huanica.

¹² Lā' ictalakspi'tli para na'icla'ktzī'n tichūn
quintā'chihuīna'lh. Lā' iccālaktzī'lh tāyana' kantojon
pūmaksko de oro. ¹³ Lā' na ixlaclhpu'nan huan
pūmaksko, ixyā kalhatin a'ntū ixtasu'yu hua'chi
chi'xcu'. Lā' ixlu'xu' pūlh mā'n ixuanī't lā' ixchā'n
hasta na ixtojon. Lā' ixka'lhī katin ixlīchī'cān
de oro na ixcu'xan. ¹⁴ Lā' ixya'j smu'yonko'
ixuanī't hua'chi ixchi'xit borrego lā' hua'chi
miqui. Lā' ixlakastapun ixtasu'yu hua'chi
xalamana' huan macscut. ¹⁵ Ixtojon ī'xkaka
hua'chi līcā'n tzej xapaxni' a'ntū ixcāxtlahuacanī't
nac lakatin pūlhcu'yun. Lā' a'xni'ca' ixchihuīna'n,
ixmacasa'nan hua'chi a'nlhā yujtāya xcān. ¹⁶ Lā'
na ixmacacāna'j ixcālē'mā' huan lakatojon sta'cu.
Lā' na ixquilhni' taxtulh katin espada sta'ya'nca'
kēstītu'. Lā' nā ixlacan huan chi'xcu' ī'xkaka
hua'chi chi'chini' a'xni'ca' tastu'nūta.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' icla'ktzī'lh quit ica'kā'lh na ixtojon

hua'chi kalhatin n̄n. Lā' xla' quixa'malh con ixmacacāna'j lā' quihuanilh:

—Tū' cajicua'. Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān. ¹⁸ Quit xalakahuan. Quit xa'icnīnī't lā' chuhua'j xalakahuan quit para pō'ktu. Lā' quit icka'lhī līmāpa'ksīn de huan līnīn lā' a'nlhā cā'līnīn. ¹⁹ Lā' catzo'kti a'ntū hui'x laktzī'nī'ta' lā' a'ntū pātle'kemā' lā' a'ntū napātle'ke. ²⁰ Tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon sta'cu a'ntū hui'x la'ktzi' na quimacacāna'j. Lā' nā tatzē'knī't a'ntū huanicu'tun huan lakatojon pūmaksko de oro. A'ntū huanicu'tun, ū'tza' huā'mā': Huan lakatojon sta'cu, ū'tunu'n huan xanapuxcu'nu' huan lakatojon lītōkpānna'. Lā' huan lakatojon pūmaksko ū'tza' huan quintachi'xcuhuī't nac lakatojon cā'lacchicni'.

2

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanīn nac Efeso

¹ Lā' nā quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Efeso a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu na ixmacacāna'j, lā' latlā'huan na ixlaclhpu'nanca'n huan lakatojon pūmaksko de oro. Xla' huan:

² Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Quit icca'tzī palh lej scujnī'ta'ntit lā' tāyani'nī'ta'ntit lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. Lā' quit icca'tzī a'nchī hui'xina'n cāta'la'yā'tit huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuī'n. Lā' a'ntīn tahuan palh māni' xlaca'n apóstoles,

hui'xina'n xa'nca cuenta tlahua'tit para naca'tziyā'tit palh stu'ncua' o tū'. Lā' chuntza' hui'xina'n līca'tzīnī'ta'ntit que makapitzīn xīaca'n xmān ta'a'kxokonu'n. ³ Hui'xina'n tāyani'nī'ta'ntit. Lā' pātīni'nī'ta'ntit por quimpālacata. Lā' tū' jiclhua'nī'ta'ntit. ⁴ Lā' a'yuj tlahuakō'yā'tit ixlīhuāk huā'mā', pero a'nan catūhuā a'ntūn tū' iclakatī a'nchī tlahua'yā'tit hui'xina'n. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tū'tza' quilāpāxquī'yāuj hua'chi xapū'la. ⁵ Capāstacna'ntit a'nchī ixquilāpāxquī'yāuj xa'nca hui'xina'n xapū'la. Lā' chuhua'j tū'tza' quilāpāxquī'yāuj chuntza'. Chuhua'j caxtāpalī'tit mīntapāstacna'ca'n lā' catlahua'tit a'nchī ixtlahua'yā'tit xapū'la. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit mīntapāstacna'ca'n, quit na'iccālakmināni' hui'xina'n lā' na'icmāpānū huan pūmaksko de na milaclhni'ca'n. ⁶ Lā' lej tzey a'nchī hui'xina'n ca'tzalaktzī'nā'tit a'ntūn tatlahua ā'makapitzīn a'ntī cāhuanīcan nicolaítas chuntza' hua'chi quit icca'tzalaktzī'n.

⁷ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuui't Dios. A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccāmakxtekatza' para natahua' ixtō'cat qui'hui' a'ntū māstā' xasāsti' quilhtamacuj. U'tza' a'ntū yā na ixhuerta Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Esmirna

⁸ Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Esmirna a'ntīn tatapa'ksī con Dios:

“U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī xapū'la lā' ā'xmān, a'ntī nīlh lā' lakahuanchokolh. Xla' huan:

⁹ Quit icca'tzī a'nchī līpātīni'mpā'na'ntit hui'xina'n. Lā' quit icca'tzī que hui'xina'n lacpobresni'. Lā' a'yuj lacpobresni' hui'xina'n, ka'lhī'yā'tit a'ntū lej ixtapalh. Lā' quit icca'tzī a'nchī cātālī'a'ksa'nāni' hui'xina'n a'ntīn tahuan que xlaca'n israelitas lā' xmān ta'a'kxokonū'n. Xlaca'n tatapa'ksī con huan ko'ti'ti'. ¹⁰ Lā' tū' cajicua'ni'tit hui'xina'n a'ntū nacāpātīle'keni'yāni'. Huan ko'ti'ti' nacātāmāchī'nīni'nāni' hui'xina'n, como xla' lacasqui'n que hui'xina'n nataxtutāyayā'tit de na ixtej Dios. Hui'xina'n napātīni'nā'tit lakacāuj chi'chini'. Naquilākahlaka'ī'yāuj hui'xina'n xmān quit hasta a'xni'ca' nanī'yā'tit. Lā' quit na'iccāmakxtekāni' natanūyā'tit nac a'kapūn.

¹¹ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhuī't Dios. A'ntīn tatlajana'n, xlaca'n tū' catitapātīni'lh huan nac pūpātīn”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Pérgamo

¹² Lā' nā huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Pérgamo a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī ka'lhī espada sta'ya'nca' kēstītu'. Xla' huan:

¹³ Quit icca'tzī ixlīhuāk a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Lā' icca'tzī a'nlhā hui'lā'na'ntit. Hui'lā'na'ntit a'nlhā māpa'ksīni'n huan ko'ti'ti'. Lā' a'yuj hui'lā'na'nchipitit

hui'xina'n, pero quilā'a'kahuāna'ni'yāuj. Lā' na mixcānsipejca'n a'ntza' huī' huan ko'ti'ti'. A'ntza' maknīca huan Antipas a'ntī xa'nca ixmāsu'yu por quimpālacata. Lā' hui'xina'n tū' kalhtatzē'ktit palh xmān quit quilā'a'kahuāna'ni'yāuj. ¹⁴ Lā' a'yuj chuntza' tlhua'tit tzey, a'nampala catūhuā a'ntū tlhua'yā'tit hui'xina'n lā' quit tū' quiminī'ni'. Makapitzīn de hui'xina'n kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixmāsu'yu huan Balaam. Xla' chihuīna'maxquī'lh huan Balac que cacāmātlahuīlh huan israelitas a'ntūn tū' tzey. Lā' huan Balac cāchihuīna'maxquī'lh para que tzē natahua' catūhuā a'ntū cāmālacnūni'canī'ttza' huan ídolos. Lā' nā cāchihuīna'maxquī'lh palh tzē ixtatā'htatalh huan ā'makxtumnu' pusan. ¹⁵ Lā' nā makapitzīn de hui'xina'n tū' makxtekcu'tunā'tit a'ntū tamāsu'yu huan nicolaítasna'. Lā' tū' tzey a'ntū xlaca'n tamasu'yu. ¹⁶ Caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' palh tū' naxtāpalī'yā'tit, quit na'iccālakmimpalayāni' lā' quit na'iccātā'lasta'la xlaca'n a'ntūn takalhlaka'ī' hua'chi huan nicolaítasna'. Na'iccātā'lātucsa con huan espada a'ntūn taxtu na quinquilhni'.

¹⁷ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuui't Dios. Lā' a'ntūn tatlajana'n, quit na'iccāmaxquī' macsti'na'j ixlīhua'tca'n hua'chi huan maná a'ntū macamincha' nac a'kapūn lā' a'ntūn tū' lakapascan. Lā' nā na'iccāmaxquī' kalhatunu'

de xlaça'n lakatunu' chihuix lej smu'yonko' a'nlhā tatzo'kni' lakatin xasāsti' tacuīni'. Lā' nīn tintī' ca'tzī huanmā' tacuīni', xmān ū'tunu'n a'ntī natamaklhtīni'n huā'mā' chihuix”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnlh xalanī'n nac Tiatira

¹⁸ Huan Espíritu Santo quilhuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Tiatira a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan ixO'kxa' Dios a'ntī ka'lhī ixlakastapun hua'chi xalamana' macscut lā' ixtojon taxkaka hua'chi tzej xatamāpaxīn līcā'n. Xla' huan:

¹⁹ Quit icca'tzī a'ntū tlaha'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī a'nchī lāpāxquī'yā'tit lā' a'nchī quilā'a'cnīni'ni'yāuj lā' a'nchī quilātā'scujāuj lā' a'nchī tāya'ni'yā'tit. Quit icca'tzī que chuhua'j hui'xina'n tlaha'yā'tit más xatzey lā' tū' hua'chi xapū'la. ²⁰ Lā' a'yuj chuntza' tlaha'yā'tit pero a'nampala lakatin catūhuā a'ntū tlaha'palayā'tit hui'xina'n a'ntū tū' quiminī'ni'. Lā' ū'tza' huā'mā': Hui'xina'n tamakxtekā'tit que cāmāsu'ni'yāni' huan puscāt a'ntī huanican Jezabel. Xla' huā'mā' puscāt huan que māsū'yu ixtachihuīn Dios. Tū' stu'ncua' a'ntū māsū'yu. Lā' chuntza' cā'a'kxokomā' a'ntīn quintakalhlaka'ī'. Lā' ū'tza' talītlaha a'ntūn tū' tzej xlaça'n a'ntīn tatapa'ksī con quit. Tatā'lhtata ā'makxtum puscan lā' taha' a'ntū cālē'ksajuī'canī't huan ídolos. ²¹ Quit xa'icka'lhīmā' palh huan puscāt ī'xtāpalīh ixtapāstacna', pero xla'

tū' makxtekc'u'tun a'ntūn tū' tzey. ²² Lā' ū'tza' quit na'iclitlahua que ca'itza'ca'nli huan puscāt. Lā' xla' natamā' na ixtama' lā' napātīni'n. Lā' ixtatā'chihuīni' nā xlaca'n lej lhūhua' natapātīni'n. Chuntza' na'ictlahua palh xlaca'n tū' tamakxteka tatlahua a'ntūn tū' tzey. ²³ Lā' nā na'iccāmaknī ixcamana' huanmā' puscāt. Chuntza' nataca'tzīkō' ixlīhuākca'n a'ntīn quintatā'tapa'ksī quit iclakapaskō' huan ixtapāstacna'ca'n lā' ixtapuhuānca'n chi'xcuhuī'n. Lā' quit na'iccāmāpalayāni' chā'tunu' de hui'xina'n chu a'nchī tlahuanī'ta'ntit ixlīhuāk catūhuā. ²⁴ Chuhua'j macsti'na'j na'iccāhuaniyāni' ā'makapitzīn de hui'xina'n xalanī'n nac Tiatira. Na'iccāhuaniyāni' macsti'na'j hui'xina'n a'ntīn tū' stālani'nī'ta'ntit huan a'ntū māsu'yu huan puscāt Jezabel lā' tū' maksca'tnī'ta'ntit a'ntū ixtapuhuān huan ko'ti'ti' chu a'nchī huan Jezabel. Quit tū' iccāhuaniyāni' que hui'xina'n catlahua'pala'tit ā'lakatin catūhuā. ²⁵ Xmān iccāhuaniyāni' hui'xina'n que tū' maktin catamakxtektit de kalhlaka'ī'yā'tit a'ntū ixlistu'ncua' hasta a'xni'ca' lhānīn na'icmimpala quit. ²⁶ A'ntīn tatlajana'n lā' quinta'a'kahuāna'ni' hasta a'xni'ca' nasputa ixquilhtamacujca'n, quit na'iccāmaxquī' huan līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n natamāpa'ksīni'n ixlīhuāk de huan xcānsipejni'. ²⁷ Na'iccāmaxquī' huan līmāpa'ksīn a'ntū quimaxquī'nī't quinTāta'. Lā' xlaca'n līpalha' natamāpa'ksī huan

xcānsipejni'. Lā' natamālakuanī a'ntīn tatā'lāsta'la chuntza' hua'chi kalhatin a'xni'ca' pa'klha pātin xālu de tla'ma'nc hasta lacpītzin nataxtu xatalakpa'klhni'.

²⁸ Lā' nā xlaca'n na'iccāmaxquī' huan mātuncuīnī' sta'cu.

²⁹ Cakaxpa'ttīt xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhū't Dios”.

3

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnīlh xalanī'n nac Sardis

¹ Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Sardis a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī macā'n huan Espíritu Santo nac huan lakatojon cā'lacchicni' lā' a'ntī cālē'mā' huan lakatojon sta'cu. Xla' huan:

Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n.

Lā' a'yuj huancan que hui'xina'n xalakahuan pero quit iccālaktzī'nāni' hua'chi xanīnī'n.

² Lej skalalh catahui'la'tit.

Lā' ā'chulā' ca'a'kahuāna'ni'tit Dios. Palh

tū' na'a'kahuāna'ni'yā'tit ā'chulā', hui'xina'n

chō'la chu maktin napātza'nkāyā'tit Dios.

³ Capāstactit a'ntū cātamāsu'ni'ni' lā' a'ntū

kaxpa'tnī'ta'ntit. Ca'a'kahuāna'ni'tit lā'

caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. Palh tū'

skalalh natahui'layā'tit, quit na'icmin

chu līmaktin hua'chi kalhatin ka'lhāna'.

Tū' ca'tzīcan lhānīn naka'lhāna'n. Lā'

tū' catica'tzītit a'xni'ca' na'icchin quit.

⁴ Lā' xmān makapitzīn de hui'xina'n

a'ntīn tū' tatonkopūnī'ta'ntit. Lā' xla'ca'n naquintatā'latā'kchoko. Lā' natalhakā'nan con huan xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' chuntza' limakuan como xla'ca'n tatlaha a'ntū xatzey na ixlacapūn Dios. ⁵ Lā' a'ntīn tatlajana'n, xla'ca'n natalhakā' xasmu'yonko' ixtalhakā'nca'n. Lā' quit tū' icticāxapani'lh ixtacuīni'ca'n de huan nac libro a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' na'icuan na ixlacapūn quinTāta' lā' na ixlacapūnca'n ixángeles que xla'ca'n tatapa'ksī con quit.

⁶ Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuui't Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnlh xalanī'n nac Filadelfia

⁷ Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Filadelfia a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī lej tzey. Lā' xla' xmān huan a'ntū ixlīstu'ncua'. Xla' ū'tza' ka'lhī huan llave a'ntū ixka'lhī huan rey David. A'ntū xla' mālaquī', tūla a'ntī namālacchō. Lā' a'ntū xla' mālacchō, nā tūla a'ntī namālaquī'. Xla' huan:

⁸ Quit icca'tzī a'ntū tlahua'yā'tit hui'xina'n. Quit icca'tzī que hui'xina'n ka'lhīyā'titcus macsti'na'j tahuixcān. Hui'xina'n stālani'nī'ta'ntit a'ntū iccāmāsu'ni'ni' lā' quilā'a'kahuāna'ni'nī'ta'uj. Quit icmālaquī'nī't lakatin mākalhcha na milacapūnca'n lā' nīn tintī' tzē namālacchō. ⁹ U'tza' huā'mā'

a'ntū na'ictlahua: Quit na'iccāmātzokostī, na milacapūnca'n, xlaca'n a'ntīn tatā'scuja huan ko'ti'ti'. Xlaca'n tahuan que israelitas pero tū' stu'ncua'. Xmān ta'a'kxokonu'n. Xlaca'n nataca'tzī que quit iccāpāxquī'yāni' hui'xina'n. ¹⁰ Quit icmāpa'ksīni'lh que hui'xina'n natāyani'yā'tit macsti'na'j. Lā' como hui'xina'n a'cnīni'ni'yā'tit huā'mā' līmāpa'ksīn, lā' tāyani'nī'ta'ntit, lā' quit na'iccāmaktāyayāni' a'xni'ca' namin huan a'ntū natapūpātīni'n ixlīhuākca'n xalanī'n nac huā'mā' quilhtamacuj. A'xni'ca' napātle'ke huā'mā', naca'tzīcan a'ntī lej stu'ncua' takalhlaka'ī'. ¹¹ Quit palaj na'icmimpala. Tū' camakxtektit a'ntū maklhtīni'nī'ta'ntit lā' chuntza' namaklhtīni'nā'tit huan mintatlajca'n. Lā' chuntza' tintī' caticāmāmakchuyīni' namaklhtīni'nā'tit mintatlajan. ¹² Xlaca'n a'ntīn tatlajana'n, quit na'iccātlahua hua'chi xatantūnī'n huan ixlītokpān quinDios. Lā' tū' maktin catitataxtulh de huan nac lītokpān. Lā' nac huā' tamā'na tantūnī'n na'iccātzo'kui'lī ixtacuīni' quinDios lā' huan ixtacuīni' de īxcānsipej quinDios. U'tza' a'ntū huanican Jerusalén xasāsti' a'ntū nayujāchi de nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. Lā' nā huan xasāsti' quintacuīni' nā na'iccātzo'kui'lī nac huan tamā'na tantūnī'n. ¹³ Cakaxpa'ttit xa'nca a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhū't Dios”.

U'tza' huā'mā' a'ntū Jesucristo cāmāca'tzīnlh xalanī'n nac Laodicea

14 Huan Espíritu Santo quihuanilh:

—Chuntza' catzo'knu'ni' huan xapuxcu' xalanī'n nac Laodicea a'ntīn tatapa'ksī con Dios: “U'tza' huā'mā' a'ntū cāhuaniyāni' huan a'ntī pō'ktu huan a'ntū stu'ncua'. Xla' pō'ktu māsu'yu a'ntū ixlīstu'ncua'. Lā' ū'tza' a'ntī mā'a'nanīlh ixlīhuāk a'ntū Dios ixlacasqui'n que na'a'nan. Xla' huan:

15 Quit icca'tzī a'ntū tlahuanī'ta'ntit hui'xina'n. Hui'xina'n tū' quilā'a'kahuāna'ni'cu'tunāuj lā' tū' makxtekcu'tunkō'yā'tit. Quit iclacasqui'n que nalīhui'līyā'tit a'ntū hui'xina'n natlahua'yā'tit palh naquilā'a'kahuāna'ni'yāuj o palh chu līmaktin namakxtekkō'yā'tit quintachihuīn. 16 Lā' como hui'xina'n tū' līhui'lī'nī'ta'ntit a'ntū natlahua'yā'tit, ū'tza' iccālīmakxtekcu'tunāni'. 17 Hui'xina'n hua'nā'tit: Quina'n lej ricos. Huāk xa'nca quincā'a'nī'ni'yāni' lā' nīn tuntū' quincāmakasputāni', chuntza' hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n tū' ca'tzīyā'tit. Hui'xina'n hui'lā'na'ntit lej līpānīn lā' lej xānti la'yā'tit a'nchī līla'huī'lā'na'ntit. Quit iccālaktzī'nāni' hui'xina'n hua'chi pobres lā' laklhpī'mpī'li' lā' lakatzī'yā'tit. 18 Quit iccāhuaniyāni': Caquilāmaktamāhuáj huan oro a'ntū māchi'chīcanī't para que huāk oro nala. Lā' chuntza' nala'yā'tit ricos. Lā' nā caquilāmaktamāhuáj milu'xu'ca'n xasa'kaka para nalhakā'yā'tit porque iccālaktzī'nāni' laklhpī'mpī'li' lā' ū'tza' līmāxana'. Lā' caquilāmaktamāhuáj līcu'chu'ni' lā' cacātalīlacatlahuani' na milakastapunca'n para que chuntza' lej

xa'nca nalacahuāna'nā'tit. ¹⁹ Ixlīhuākca'n a'ntū iccāpāxquī', quit iccālacaquilhñī lā' iccāmāpātīnī a'xni'ca' xlaca'n tatlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' nā chu a'xtim nacāpātle'keni'yāni' palh natlahua'yā'tit a'ntūn tū' tzey. Xa'nca capāstactit lā' caxtāpalī'tit mintapāstacna'ca'n. ²⁰ Quit icyā lā' ickēko'lhyā huan mākalhcha. Lā' palh kalhatin nakaxmata quintachihuīn lā' namālaquī' huan mākalhcha, quit na'ictanū na ixchic. Lā' quina'n na'iclātā'huā'yānāuj. ²¹ A'ntīn tatlajana'n, quit na'iccāmakxteka xlaca'n naquintatā'māpa'ksīni'n chuntza' hua'chi quit ictlajana'lh lā' chuhua'j ictā'māpa'ksīni'n quinTāta'.

²² Xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū huan Espíritu Santo cāhuani ixtachi'xcuhū't Dios”.

4

Mācā'tanīca Dios nac a'kapūn

¹ Lā' ā'calīstān quit, Juan, iclaktzī'mpā lakatin talakahuān. Quit iclaktzī'lh lakatin mākalhcha laquī'yā nac a'kapūn. Lā' ickaxmatpā chuntza' huan tachihuīn a'ntū ickaxmatli xapū'la lā' a'ntū ixkaxmatcan hua'chi lakatin trompeta. Huā'mā' tachihuīn quihuanilh:

—Cata't ā'tzā'. Lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' a'ntū napātle'ke ā'calīstān.

² Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo quilē'lh nac a'kapūn. Lā' huan nac a'kapūn ixyā lakatin pūtahū'lh a'ntū ixpūmāpa'ksīn Dios lā' a'ntza' ixuī' kalhatin. ³ Lā' a'ntū ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn, ixlacan ī'xkaka hua'chi xatapala chihuix a'ntū

lej xkaka hua'chi de jaspe lā' hua'chi de cor-
nalina. Lā' huan na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn
ixyā lakatin xkakana' hua'chi lakatin chihuix
xasca'yā'hua' a'ntū huanican esmeralda lā' a'ntū
xatapala. ⁴ Lā' na ixmacni' huan pūmāpa'ksīn
ixtayāna'mpā ā'pu'xamatā'ti' pūtahuī'lh. Lā' a'ntza'
ixtahui'lāna' huan kalhapu'xamatā'ti' xalacpap-
atzīnī'n. Lā' ixtalhakā'nca'n lej lacsmu'yonko'. Lā'
ixtamūhui'lāna' ixcoronaca'n de oro. ⁵ Lā' ix-
taxtu de huanmā' pūmāpa'ksīn makli'pni' lā' ixjili.
Lā' a'ntū hua'chi kantojon ka'tla' kanchi'chi ixta-
lama hua'chi lamana'. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn
huan pūmāpa'ksīn. Xla' ū'tza' a'ntū huanicu'tun
huan Espiritu Santo. ⁶ Lā' huan na ixlacapūn
pūmāpa'ksīn ixmā' catūhuā hua'chi lakatin mar
a'ntū ixtasu'yu stala'nka' hua'chi vidrio.

Lā' na ixpajtzu huan pūmāpa'ksīn ixtayāna'
kalhatā'ti' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' xluca'n
ixtaka'lhī lej lhūhua' ixlakastapunca'n lā' chuntza'
tzē ixtalaktzī'n a'ntū ixuī' na ixlacapūnca'n lā'
a'ntū ixuī' na ixkēnca'n. ⁷ Kalhatin ixtasu'yu
hua'chi león. Lā' ixlīkalhatu' huampala xla'
ixtasu'yu hua'chi lakatin xati'na'j huācax. Lā'
huan ixlīkalhatu'tun huampala, xla' ixka'lhī
ixlacan hua'chi ixla' chi'xcu'. Lā' huan
ixlīkalhatā'ti' xla' ixtasu'yu hua'chi lakatin
águila ixkosnū'ntlā'huan. ⁸ Lā' kalhatunu'
de huan kalhatā'ti' ixtaka'lhī lakachāxanā'n
ixlīkosnu'ca'n. Lā' huan ixlīkosnu'ca'n huāk
lakastapun ixtahuanī't na ixchakān lā' na
ixmacni'. Lā' xluca'n ixtatlī' cā'tuncuj lā' cā'tzī'sa.
Lā' tū' maktin ixtamakxteka palh tū' natahuan:

Ca'a'cnīni'ni'ca huan Māpa'ksīni' Dios a'ntī ka'lhikō'

līmāpa'ksīn lā' a'ntī huī', lā' pō'ktu ixuī', lā' pō'ktu natahui'la.

⁹ Lā' chuntza' huan kalhatā'ti' ixtamācā'tanī Dios lā' ixta'a'cnīni'ni' lā' ixtamaxquī' pāxcatca'tzī Dios a'ntī ixuī' nac pūmāpa'ksīn lā' a'ntī huī' para pō'ktu. ¹⁰ Lā' a'xni'ca' huan kalhatā'ti' ixtahuan chuntza', huan kalhapu'xamatā'ti' lacpatzīnī'n ixtatatzokostani' Dios a'nlhā ixuī' huan nac pūmāpa'ksīn. Lā' chuntza' ixtamācā'tanī Dios a'ntī huī' para pō'ktu. Lā' ixtahui'lī ixcoronaca'n na ixlacapūn Dios lā' ixtamālacnūni'. Lā' ixtahuan: ¹¹ QuinDiosca'n, hui'x Māpa'ksīni' lā' līmakuan namācā'tanīca'na' lā' na'a'cnīni'ni'ca'na'. Lā' nā minī'ni' naka'lhī'ya' lhūhua' līmāpa'ksīn como hui'x cāmā'a'nanīnī'ta' ixlīhuāk. Por mintapuhuān lakō'nī't ixlīhuāk a'ntū a'nan.

5

Huan ca'psnat lā' huan Cordero

¹ Lā' quit iclaktzī'lh lakatin ca'psnat a'ntū ixtapāsmilinī't. Ixchi'pahuī' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ixuī' huan na ixpūmāpa'ksīn. Ixtatzo'kni' na ixchakān lā' na ixmacni'. Lā' huan ca'psnat ixpāsmilicanī't lā' ixlīslantacanī't lakatojon sellos. ² Lā' quit iclaktzī'lh kalhatin ángel lej tli'huī'qui. Lā' lej palha' chihuīna'lh lā' hualh:

—¿Tichū ka'lhī līmāpa'ksīn para naxtī'ta huan sellos a'nlhā slantacanī't lā' namālakapitzi huan xatapūsmilh ca'psnat?

³ Lā' tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn para napūxcuta huan ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. Tū' kaksca nīn kalhatin nac a'kapūn lā' nīn nac cā'ti'ya'tna' lā' nīn nac

cā'linīn. ⁴ Lā' quit lej xa'iclicālhuan como tū' kaksca nīn kalhatin a'ntī ixka'lhī līmāpa'ksīn para napūxcuta huanmā' ca'psnat lā' nalaktzī'n na ixchakān. ⁵ Lā' kalhatin de huan xalacpapatzīnī'n quihuanilh:

—Tū' cacalhua'. A'ntī ixtacuīni' León xala' huan tribu de Judá lā' xla' ū'tza' ī'xū'yātā'nat David, xla' tlajana'nī't. Lā' xla' ka'lhī līmāpa'ksīn para nacāxtī'ta huan lakatojon sellos lā' namālakapitzi huan ca'psnat.

⁶ A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin a'ntī ixtacuīni' Cordero a'ntī ixyā na ixlaclhpu'nanca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixmacni' huan ixpūmāpa'ksīn Dios. Huan Cordero ixyā a'yuj ixtasu'yu que xla' ixmaknīcanī'ttza'. Lā' huan Cordero ixka'lhī kantojon ixa'kalokot lā' lakatojon ixlakastapun. Lā' huan lakatojon lakastapun ū'tza' huanicu'tun huan Espiritu Santo a'ntī Dios macaminī't na ixlihuāk huan quilhtamacuj. ⁷ Huan xatapāsmilh ca'psnat ixchi'pahui' na ixmacacāna'j Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Lā' a'ntī ixtacuīni' Cordero laka'lh lā' maklhtīni'lh huan xatapāsmilh ca'psnat. ⁸ Lā' a'xni'ca' maklhtīni'lh, huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tatatzokostani'lh huan Cordero. Lā' kalhatunu' lacpapatzīnī'n ixtaka'lhī lakatunu' arpa. Lā' ixtaka'lhī lakatin kā'x de oro a'nlhā ixmojōcan huan pūm. Lā' huan pūm ū'tza' hua'chi ixoraciónca'n a'ntīn tatapa'ksī con Dios. ⁹ Lā' xlaca'n ixtatli' huā'mā' xasāsti' tatli'n:

Hui'x minī'ni' namaklhtīni'na' huan ca'psnat lā' nacāxtī'ta' huan sellos a'ntū līslantacanī't como hui'x līmacamāstā'nanca'tza'.

Lā' minka'lhni' ū'tza' līmāpala' ixtalaclē'ica'n xalanī'n na ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' huan a'ntīn tachihuīna'n ā'tāpātin tachihuīn lā' xalanī'n ixlīhuāk huan xcānsipejni'.

Lā' chuntza' xluca'n tzē natatapa'ksī con Dios.

¹⁰ Hui'x cālacsacui'līnī'ta' para natamāpa'ksīni'n lā' natatā'scuja Dios.

Lā' xluca'n natamāpa'ksīni'n nac cā'ti'ya'tna'.

¹¹ Lā' quit iclaktzī'mpā. Lā' iccākaxmatli ixtachihuīnca'n huan millones de ángeles a'ntī ixtalītamacxti'li'nī't huan pūmāpa'ksīn lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' huan lacpapatzīnī'n. ¹² Lā' xluca'n lej palha' tahualh:

Minī'ni' namaxquī'can līmāpa'ksīn huan Cordero a'ntī maknīca.

Lā' minī'ni' namaxquī'can ixlīhuāk.

Xla' ka'lhī ixlīhuāk tapāstacna' lā' tahuixcān.

Lā' lej minī'ni' que xmān ū'tza' na'a'cnīni'ni'can lā' namācā'tanīcan lā' namāka'tlī'can.

¹³ Lā' tuncan ickaxmatli a'nchīn tachihuīna'lh ixlīhuāk a'ntū Dios cāmā'a'nanīlh lā' mālahuanīlh nac a'kapūn lā' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac cā'līnīn lā' nac mar. Lā' tahualh:

Dios a'ntī huī' na ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero cacāmācā'tanīca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca lā' cacāmāpāxuhuīca.

Lā' lej cataka'lhīlh lhūhua' līmāpa'ksīn.

¹⁴ Lā' tahualh huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti':

—¡Chuntza' calalh!

Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n tataquihpūtani'lh lā' tamācā'tanīlh Dios a'ntī huī' para pō'ktu.

6

Huan lakatojon sellos

¹ Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh a'nchī xtī'tli huan Cordero huan xapū'la de huan lakatojon sellos. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh kalhatin de huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' ixtachihuīn ixkaxmatcan hua'chi lakatin jilini'. Lā' quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

² Lā' quit iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntī ixkēhuī' ixka'lhī lakatin a'kxmū't. Lā' maxquī'ca lakatin corona. Lā' xla' ixtasu'yu hua'chi kalhatin a'ntī ixtlajana'nī't lā' chu a'mpā para natlajana'mpala.

³ Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu' sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu' de huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

⁴ Lā' taxtupā ā'lakatin cahuāyuj xatzu'tzo'ko. Lā' a'ntī ixkēhuī' macamaxquī'ca līmāpa'ksīn para natalhua huan guerra nac cā'ti'ya'tna'. Lā' maxquī'ca huan līmāpa'ksīn para que tzē natalāmaknī huan tachi'xcuhuī't. Lā' maxquī'ca kantin ka'tla' espada.

⁵ Lā' ā'calīstān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatu'tun sello. Lā' ickaxmatli a'nchī chihuīna'lh huan ixlīkalhatu'tun. Lā' quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xatzi'tze'ke. Lā' a'ntī ixkēhuī' ixchi'patēlha lakatin pūpūlhcān. ⁶ Lā' ickaxmatpā lakatin tachihuīn a'ntū hua'chilh tax-tulh ixlaclhni'ca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' hualh:

—Lakatin kilo de trigo ixtapalh a'ntūn tzē tlajacan lakatin chi'chini' xatascujāt. Lā' lakatu'tun kilos de cebada ixtapalh chu a'cxtim a'ntū tlajacan lakatin chi'chini' xatascujāt. Lā' tū' pāxcat catilīlaca huan aceite lā' huan vino.

⁷ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakatā'ti' sello. Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ixlīkalhatā'ti'. Lā' quihuanilh:

—¡Cata't laktzī'na'!

⁸ Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasca'yā'hua'. Lā' a'ntī ixkēhuī' māpācuhuīca līnīn. Lā' na ixkēn ixmimā'cha' kalhatin a'ntī ixuanican Xapuxcu' Cā'līnīn. Lā' xlaca'n cāmacamaxquī'ca huan līmāpa'ksīn para natamāpa'ksīni'n ixlīlakatā'ti' huan quilhtamacuj. Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para que tzē natapūmaknīni'n huan espada. Lā' cāmaxquī'ca līmāpa'ksīn para que tzē natalīmaknī huan tachi'xcuui't huan tatzi'ncsta lā' huan ta'jatāt lā' huan animalhna' a'ntū tahua'nan.

⁹ Lā' ā'calistān huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakaquitzi' sello. Lā' quit iclaktzī'lh, na ixtampīn huan altar, a'ntī ixcāmāknīcanī'ttza' como xlaca'n ixtamāsu'yuni't huan ixtachihuīn Dios lā' tū' maktin tamakxteklī. ¹⁰ Lā' xlaca'n lej palha' ixtachihuīna'n lā' tahualh:

—QuinDiosca'n, hui'x tzey lā' huāk tzey a'ntū tlahuanī'ta'. Lā' hui'x pō'ktu' tlōkentaxtūya' a'ntū hua'na'. Lā' ħhāchūnīntza' nacāmālaclī'pini'ya' huan tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'ti'ya'tna'?

Lā' ʒlhāchūnīntza' nacāmāpātīnī'ya' xlaca'n a'ntīn quincātamaknīnī'?

11 Lā' xlaca'n ixlīhuākca'n cāmaxquī'ca ixtalhakā'nca'n xasa'kaka. Lā' cāhuanica que catakalhīlh ā'macsti'na'j hasta a'xni'ca' nata'a'cchā'nkō' ixlīhuākca'n huan tā'timīn, huan a'ntī ixtatā'scuja Cristo a'ntī nacāmaknīcan hua'chi xlaca'n.

12 Lā' quit iclaktzī'lh a'nchī huan Cordero xtī'tpā huan ixlīlakachāxan sello. Lā' lej palha' tzuculh tachiqui huan ti'ya't. Lā' huan chí'chini' tzi'tze'ke lakō'lh hua'chi kalhtin lu'xu' xatzi'tze'ke lā' lh-tululu. Lā' huan mālhcuyu' spi'nenke' lakō'lh hua'chi ka'lhni'. 13 Lā' huan sta'cu tamincha' de nac a'kapūn lā' tayujli nac cā'ti'ya'tna' chuntza' hua'chi huan higos xastaka tayuja a'xni'ca' huan ū'ni' lacchiqui huan qui'hui'. 14 Lā' huan a'kapūn tū'tza' ixtasu'yu. Lā' hua'chi lakatin ka'tla' ca'psnat a'ntū xatapāsmilh. Lā' tatalacsijli ixlīhuāk huan kēstīnni' lā' huan pītzina'j ti'ya't na ixpu'nan mar. 15 Lā' tatatzē'kli huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' nā a'ntī ixtamāpa'ksīnī'n lā' huan generales lā' huan ricos lā' huan tachi'xcuhuī't a'ntī más ixtatasqui'nī lā' huāk huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtamakscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. Ixlīhuākca'n tatatzē'kkō'lh huan nac lhu'cu' lā' huan nac cā'talhpānna' nac cā'qui'huī'n. 16 Lā' ixtata'sa lā' ixtahuani huan kēstīnni' lā' huan talhpānnī'n:

—Cayujtit lā' caquilā'a'klhta'lauj para na'iccāpūtatzē'kāni' de na ixlacapūn Dios a'ntī huī' nā ixpūmāpa'ksīn. Lā' caquilāmātzē'kui de na ixlacapūn a'ntī huanican Cordero porque

xla' lej naquincātamāpātīnīyāni' por huan tūn ictlahuani'tauj.

¹⁷ Chuntza' chilhtza' huan quilhtamacuj a'ntū napūmāpalacan con Dios. Lā' nīn tintī' a'ntīn tzē natāyani'.

7

Cātankāhui'līca huan ixsello Dios ī'xū'yātā'natna' Israel

¹ Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh kalhatā'ti' ángeles ix-tayāna' ixa'katzā'stūtā'ti' de huan ti'ya't. Xlaca'n ixtataxtoktīmā'na huan lakatā'ti' ū'ni'. Lā' chuntza' tū' ixū'nun nīn macstī'na'j huan nac ti'ya't lā' huan nac mar lā' nīn nac a'katin qui'hui'. ² Lā' iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī mincha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chi'chini'. Lā' xla' ixlē'mā' ixsello Dios xalakahuan. Lā' huā'mā' ángel lej palha' cātā'chihuīna'lh huan kalhatā'ti' ángeles a'ntī ixcāmaxquī'canī't līmāpa'ksīn para natatlahuani' a'ntūn tū' tzey huan ti'ya't lā' huan mar. ³ Lā' cāhuanilh:

—Nīn tuntū' catlahuani'tit huan ti'ya't nīn huan mar lā' nīn huan qui'hui' hasta a'xni'ca' na'iccātankāhui'līyāuj huan sello huan a'ntīn tatapa'ksī con Dios.

⁴ Lā' quihuanica lhānchula' ixlīhuākca'n a'ntīn cātankāhui'līca huan ixsello Dios. Lā' xlaca'n lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mil ixtahuani't ī'xū'yātā'natna' ixo'kxa'n Israel. ⁵ Lakacāujtu' mil ī'xū'yātā'natna' Judá a'ntī ixtalē'ntza' huan sello, lā' lakacāujtu' mil ī'xū'yātā'natna' Rubén, lā' lakacāujtu' mil ixla' Gad, ⁶ lā' lakacāujtu' mil ixla' Aser, lā' lakacāujtu' mil ixla' Neftalí, lā' lakacāujtu'

mil ixla' Manasés, ⁷ lā' lakacāujtu' mil ixla' Simeón, lā' lakacāujtu' mil ixla' Leví, lā' lakacāujtu' mil ixla' Isacar, ⁸ lā' lakacāujtu' mil ixla' Zabulón, lā' lakacāujtu' mil ixla' José, lā' lakacāujtu' mil ixla' Benjamín.

Huan tachi'xcuhuī't a'ntī ixtalhakā'nani't de xasa'kaka

⁹ Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' tūla' ixcāpūtle'kecan. Xlaca'n xalanī'n ixlīlakalhūhua' xcānsipejni' lā' xalanī'n ixlīhuāk huan quilhtamacuj lā' ixlīhuākca'n huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' ixtayāna' na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lā' nā ixlacapūn huan Cordero. Lā' ixtalhakā'nca'n lej sa'kaka ixuanī't. Lā' ixtachi'patēlha xtacna'. ¹⁰ Lā' xlaca'n lej palha' tahualh:

Quincātamāpūtaxtūni' quinDiosca'n a'ntī huī' na ixpūmāpa'ksīn lā' nā huan Cordero.

¹¹ Lā' ixlīhuākca'n huan ángeles ixtalītamacxti'li'nī't huan pūmāpa'ksīn lā' huan lacpapatzīnī'n lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti'. Lā' huan ángeles tataquilhpūtalh na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn lā' tamācā'tanīlh Dios. ¹² Lā' tahualh:

Stu'ncua' a'nchīn tahuan.

Camācā'tanīca lā' camāka'tlī'ca Dios.

Xmān ū'tza' ka'lhīkō' huan tapāstacna'.

Camaxquī'ca pāxcatca'tzī lā' ca'a'cnīni'ni'ca porque xmān ū'tza' ka'lhī ixlīhuāk līmāpa'ksīn.

Lā' xla' huāk tzēn tlahua.

Lā' chuntza' pō'ktu calalh.

¹³ Lā' kalhatin de huan lacpapatzīnī'n quinkalhasqui'nīlh:

—¿Tichū xluca'n huan tī talhakā'nanī'ttza' xasa'kaka? ¿Lhachū tamincha'?

¹⁴ Lā' quit ickalhtīlh:

—Quit tū' icca'tzī. Hui'x ca'tziya'.

Lā' xla' quihuanilh:

—U'tza' huā' tamā'na a'ntīn tatāyani'lh huan ka'tla' līpātīn. Xluca'n talakche'kē'lhtza' ixlu'xu'ca'n con ixka'lhni' huan Cordero. Lā' ū'tza' stala'nka'tza' līlah ixlu'xu'ca'n. ¹⁵ Lā' ū'tza' talīyāna' na ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn Dios. Lā' tatā'scuja Dios na ixlītokpān de tuncuj lā' de tzi'sa. Lā' Dios a'ntī huī' nac pūmāpa'ksīn, xla' cāmaktaka'lhā xluca'n. ¹⁶ Lā' chuntza' xluca'n tū'tza' maktīn catitatzī'ncslī. Lā' tū'tza' maktīn catitakalhpūtīlh para pō'ktu. Huan chí'chini' tū'tza' caticāmacchālh lā' tū'tza' maktīn caticāmājichuī'lh huan tū xu'nu. ¹⁷ Tū'tza' caticāpātle'keni'lh huā'mā' xluca'n como huan Cordero a'ntī huī' na ixpu'nan huan pūmāpa'ksīn, ū'tza' nacāmaktaka'lhā. Lā' nacālē'ncan a'nlhā taxtuhuī' huan xcān a'ntū māsā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios nacāmāko'xamāka'tlī' lā' tū'tza' catitacalhualh.

8

Xtī'tca ixlīlakatojon sello

¹ Lā' huan Cordero xtī'tli ixlīlaktojon sello. Lā' lej ca'cs ā'lanāna'lh nac a'kapūn hua'chi pūpitzī hora. ² Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan kalhatojon ángeles a'ntī ixtayāna' na ixlacapūn Dios. Lā' xluca'n cāmacamaxquī'ca kantojon trompetasna'. ³ Lā' ā'calīstān chimpā ā'kalhatin ángel lā' ixlīmin lakatin pūlakaxpu'pu'n de oro. Lā' tāyalh na ixlacapūn huan altar. Lā' xla' macamaxquī'ca lej lhūhua' pūm a'ntū namālacnūni' Dios huan nac

altar de oro na ixlacapūn huan pūmāpa'ksīn. Lā' mālacnūlh huan pūm lā' nā huan ixoracionca'n huan ixtachi'xcuhuī't Dios. ⁴ Lā' huan xajini' pūm taxtulh de na ixmacan huan ángel lā' tā'kayāhualh. Lā' chā'lh hasta na ixlacapūn Dios. Lā' nā huan ixtachi'xcuhuī't Dios, nā a'ntza' chā'lh ixoracionca'n a'ntūn tatlāhualh. ⁵ Lā' huan ángel chi'palh huan pūlakaxpu'pu'n lā' līmātzumalh huan jala'nat de huan nac altar lā' pūxtekelh nac cā'ti'ya'tna'. Lā' tzuculh jili lā' maklī'pli lā' lej macasā'nalh lā' talacchiquilh huan ti'ya't.

Huan trompetas

⁶ Lā' ā'calistān huan kalhatojon ángeles tatacāxli para nataskoli' con huan ixtrompetaca'n.

⁷ Huan xapū'la ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā' yujli chejet lā' macscut tā'lacxtuca con ka'lhni'. Lā' lej palha' mincha' hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā' huan ixlīquilmactu'tun ti'ya't lhculh. Lā' ixlīkantu'tun qui'hui' lhculh. Lā' ixlīhuāk huan seket xastaka lhucō'lh.

⁸ Lā' huan ixlīkalhatu' ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā' maka'nca nac mar catūhuā hua'chi lakatin ka'tla' kēstīn a'ntū i'lhcumā'. Lā' ixlīpitu'tun huan mar ka'lhni' lakō'lh. ⁹ Lā' tanīkō'lh ixlītāpātu'tun de ixlīhuāk a'ntū ixuī' nac mar. Lā' cāmālakuanīca ixlītāpātu'tun de huan barcos.

¹⁰ A'calistān ixlīkalhatu'tun ángel skoli'lh con ixtrompeta. Lā' mincha' de nac a'kapūn lakatin sta'cu lej xaka'tla' lā' ixlamatēlha hua'chi lakatin ka'tla' kanchi'chi. Xla' yujli na ixlīkantu'tun pūxka lā' huan mu'sni'. ¹¹ Lā' huan sta'cu ixtacuīni' Xaxū'ni'. Lā' ixlītāpātu'tun de huan xcān

taxū'yankō'lh. Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaknīlh a'xni'ca' tahua'lh huan xcān a'ntū xū'ni' ixuanī't.

¹² A'calīstān huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā skoli'pā con ixtrompeta. Lā' lactlahuaca ixlītāpātu'tun de huan chí'chini' lā' nā ixlītāpātu'tun de huan mālhcuyu' lā' de huan sta'cu. Lā' a'nlhā cāactlahuaca, tū'tza' ixtamāxkakēni'n. Lā' tū' xkakalh lakatā'ti' horas de tuncuj. Lā' tū' xkakalh lakatā'ti' horas de huan tzi'sa.

¹³ A'calīstān quit iclaktzī'lh huan ángel a'ntī ixkosnū'ntlā'huan lej tālhmā'n nac cā'ū'nī'n. Lā' ickaxmatli a'nchī lej palha' hualh:

—¡Xānti tala ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac cā'ti'ya'tna' a'xni'ca' huan trompetas natapūskoli' huan kalhatu'tun ā'xmān ángeles!

9

¹ Lā' ā'calīstān ixlīkalhaquitzis ángel skoli'lh con ixlīskoli'. Lā' quit iclaktzī'lh lakatin sta'cu a'ntū mincha' de nac a'kapūn lā' chilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā' huan sta'cu maxquī'ca huan llave de huan lhu'cu' a'ntū lej pūlhmā'n lā' tū' ka'lhī ixtampūn. ² Lā' huan sta'cu mālaquī'lh huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' tā'cxtuchi lhūhua' jini' hua'chi a'nlhā huī' lhūhua' macscut. Lā' lhūhua' jini' tamacatalh lā' huan ū'ni' tzi'tze'ke lakō'lh. Lā' tū'tza' tasu'yulh huan chí'chini'.

³ Lā' tayujchi de huan jini' huan xtu'qui' lā' tachilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmaxquī'ca talacasqui' para nataxcana'n hua'chi culūtl.

⁴ Lā' cāhuanica que tuntū' natatlahuani' huan seket nīn huan qui'huī' lā' nīn huan tacha'ni'. Xmān tzē ixtamātakāhuī'lh huan tachi'xcuhuī't

a'ntīn tū' ixtaka'lhī na ixtankānca'n huan sello a'ntū i'xla' Dios. ⁵ Cāmakxtekca huan xtu'qui' para natamāpātīnī huan tamā'na tachi'xcu'huī't xmān lakaquitzis mālhcuyu'. Taxcana'lh hua'chi culūtl lā' chuntza' cāmāpātīnīca. Pero tū' cāmakxtekca natamaknī huan tachi'xcu'huī't. ⁶ A'xni'ca' napātle'ke huā'mā', huan tachi'xcu'huī't nataputza a'nchī ixtapūnīlh pero tū' catitakakslī. Xlaca'n natanīcu'tun pero tūlalh catitanīlh.

⁷ Huan xtu'qui' ixtahuanī't hua'chi cahuāyuj tacāxyāna' para huan guerra. Na ixa'kxākca'n ixtaka'lhī catūhuā hua'chi coronas de oro. Lā' ixlacanca'n hua'chi ixlacan kalhatin chi'xcu' ixtahuanī't. ⁸ Lā' huan ixya'jca'n ixtasu'yu hua'chi ixya'j kalhatin puscāt. Lā' ixtatzanca'n hua'chi ixtatzan león. ⁹ Lā' ixtacu'xahua'ca'na catūhuā hua'chi līcā'n. Lā' a'nchī ixtamacasā'nan ixpekenca'n hua'chi macasā'nan lhūhua' carros a'ntūn tastancalē'n cahuāyuj a'xni'ca' tatu'jnuntēlha nac guerra. ¹⁰ Lā' ixtapūxcana'n ī'stajanca'n hua'chi huan culūtl xcana'n. Lā' con huan ī'stajanca'n tzē ixtamātakāhuī' huan tachi'xcu'huī't xmān lakaquitzis mālhcuyu'. ¹¹ Lā' huan xtu'qui' ixtaka'lhī kalhatin xapuxcu'. Xla' ū'tza' huan ángel a'ntī ixlīmāmacū'canī't huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Huā'mā' ángel ixtacuīni' Abadón ixtachihuīnca'n hebreos, lā' Apolión ixtachihuīnca'n griegos. Huā'mā' huanīcu'tun Mālahuanīni'. ¹² Chuntza' pātle'kelh huan xapū'la lakuat. Ixtisputa huanmā' ā'lakatu'.

¹³ Lā' huan ixlīkalkhachāxan ángel nā skoli'lh con ixtrompeta. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' de huan ixa'katzā'stūtā'ti' huan al-tar de oro a'ntū ixyā na ixlacapūn Dios. ¹⁴ Lā'

huanilh huan ixlikalhachāxan ángel a'ntī ixka'lhī
ixtrompeta:

—Cacāmakxtekti huan kalhatā'ti' ángeles a'ntīn
cāchī'canī't na ixquilhtūn huan ka'tla' pūxka a'ntū
ixtacuīni' Eufrates.

¹⁵ Lā' cāmakxtekca huan kalhatā'ti' ángeles. Lā'
xlaca'n ixtacāxui'lāna'tza' como ixtaka'lhīmā'na
huā'mā' cā'ta lā' huā'mā' mālhcuyu' lā'
huā'mā' chi'chini' lā' huā'mā' hora a'xni'ca'
nacāmaknīcan ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de
huan tachi'xcuhuī't. ¹⁶ Ixuanca que ixuī' lakatu'
ciento millones de tropas kētō'lanā'nī'n, ixlaca'n
huan kalhatā'ti' ángeles.

¹⁷ Lā' a'xni'ca' quit xa'iclakachuyamā',
iccālakaktzī'lh huan tamā'na cahuāyujnu' lā'
nā a'ntī ixtakēhui'lāna'. Lā' ixtacu'xahua'ca'na
catūhuā spi'nenke' hua'chi macscut lā' azul
lā' lhmucucu hua'chi azufre. Lā' ū'tza' a'ntū
tapūtamtāya. Lā' huan cahuāyuj ixtaka'lhī
ixa'kxākca'n hua'chi ixla' león. Lā' ixtaquilhtaxtu
huāk macscut lā' jini' lā' azufre. ¹⁸ Lā' huanmā'
cālīmaknīca ixlītāpātu'tun de ixtalhūhuā't de huan
tachi'xcuhuī't por huan lakatu'tun lakuat a'ntūn
taquilhtaxtulh huan cahuāyuj. Huan lakatu'tun
lakuat huāk macscut lā' jini' lā' azufre. ¹⁹ Huan
cahuāyujnu' tzē ixtaxcana'n con ixquilhni'ca'n
lā' tzē ixtamātakāhuī'nin con ī'stajanca'n. Lā'
ī'stajanca'n hua'chi lūhua' ixuanī't lā' ixtaka'lhī
ixa'kxākca'n. Lā' chuntza' con ī'stajanca'n tzē
ixtamātakāhuī'nin.

²⁰ Lā' ixlīhuāk huan tachi'xcuhuī't a'ntīn
tatachokolh lā' tū' talaknīlh huan lakuat, xlaca'n
tū' tamakxtekli tamācā'tanī huan ídolos a'ntū
māni' ū'tunu'n ixtatlahuanī't. Lā' tū' tamakxtekli

tamācā'tanī ixlacscujnī'n huan ko'ti'ti' lā' huan ídolos de oro lā' de plata lā' de bronce lā' de chihuix, a'yuj huan ídolos tū' talacahuāna'n lā' tū' ta'a'kahuāna'n lā' tūla tatlā'huan. ²¹ Lā' huā'mā' tachi'xcuñi't tū' tamakxtekli tamaknīni'n lā' tū' tamakxtekli tatlahuāna'n. Lā' tū' tamakxtekli tatlahua talākalhī'n lā' tū' tamakxtekli taka'lhāna'n.

10

Huan ángel a'ntī ixchi'panī't huan libro

¹ Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatin ángel a'ntī ixka'lhī lej lhūhua' līmāpa'ksīn. Lā' yujchi de nac a'kapūn. Ixlītamacxti'li' lakatin poklhnu'. Lā' na ixa'kxāk ixlītamacxti'li' lakatin māchā'xcuali'ncā't. Lā' ixlacan lej ixmāxkakēni'n hua'chi huan chi'chini'. Lā' ixchēkēni'n ixtatasu'yu hua'chi kanatunu' lamana'. ² Lā' ixchi'panī't lakatin ti'na'j libro a'ntū ixmālakapitzicanī't. Lā' yāhualh ixtantūcāna'j huan nac mar lā' ixtantūxuc ixyāhuanī't nac cā'ti'ya'tna'. ³ Lā' lej palha' ta'salh hua'chi ta'sa lakatin león. Lā' a'xni'ca' ta'salh, takalhtīni'lh huan kalhatojon jilini'nī'n. ⁴ Lā' a'xni'ca' huan kalhatojon jilini'nī'n ixtachihuīna'nī'ttza', quit xa'ictzo'knuncu'tun. Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā' quihuanilh:

—Tū' catzo'kti. Tzē'k naca'tzīya' a'ntūn tahualh huan kalhatojon jilini'nī'n.

⁵ A'calīstān huan ángel a'ntī iclaktzī'lh ixyā nac mar lā' nac ti'ya't, xla' cha'xli ixpekcāna'j para nac a'kapūn. ⁶ Lā' hualh que ixlīstu'ncua' por Dios a'ntī huī' para pō'ktu lā' a'ntī cātlahuanī't huan a'kapūn

lā' huan ti'ya't lā' huan mar lā' ixlīhuāk a'ntū a'nan.
Lā' hualh:

—Tū'tza' catitakoxīlh makān. ⁷ A'xni'ca' huan ixlīkahlatojon ángel naskoli' con ixtrompeta a'xni'ca' natlōkentaxtūcan a'ntū ixtapuhuān Dios a'ntū chuhua'j tzē'k huī'. Chuntza' Dios cāhuanilh huan a'cta'sana'nī'n xalanī'n makāntza' a'ntī ixtatā'scuja Dios.

⁸ A'calīstān ickaxmatpā huan tachihuīn xala' nac a'kapūn a'ntū xa'ickaxmatnī'ttza' pū'la. Lā' qui-huanilh:

—Capit lā' camaklhtīni' huan libro a'ntū mālakapitzicanī't a'ntūn chi'payā huan ángel a'ntī yā nac mar lā' nac ti'ya't.

⁹ Lā' iclaka'lh huan ángel lā' icsqui'ni'lh huan libro xati'na'j. Lā' quihuanilh:

—Camaklhtīni' lā' cahua't. Lā' nalīpāxū'ya'na' lā' a'yuj se'ksi' hua'chi ta'xcāt naquilhca'tzī'ya' na minquilhni'.

¹⁰ Lā' icmaklhtīni'lh huan xati'na'j libro a'ntū ixchi'payā huan ángel lā' icua'lh. Lā' lej se'ksi' icquilhca'tzīlh, hua'chi taxcā't. Lā' a'xni'ca' xa'icua'nī'ttza', iclīpāxū'ya'nkō'lh. ¹¹ Lā' quihuanica:

—Maclacasqui'na' nahuampala'ya' ā'maktin a'ntū Dios huan ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhuī't xalanī'n lhūhua' xcānsipejni' lā' xalanī'n huan tāpālhūhua' tachihuīn lā' nā huan reyes.

11

Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n

¹ Quimaxquī'ca kentin a'ctzina'j qui'hui' a'ntū pūlacihcāna'ncan. Lā' quihuanica:

—Capit lā' calaclhca' huan ixlītokpān Dios lā' huan altar. Lā' cacāpūtle'ke ixlīhuākca'n a'ntūn tamācā'tanī Dios a'ntza'. ² Lā' tū' tilaclhcā'ya' ixtanquilhni' litokpān. Tū' tilhcā'ya' como xla' cāmacamaxquī'canī'ttza' huan makatiyāti'nni'. U'tunu'n natamāsā'a'kahuānī ixtachi'xcuhū't Dios tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. ³ Quit iccāka'lhī kalhatu' qui'a'cta'sana'nī'n. Na'iccāmaxquī' līmāpa'ksīn para natachihuīna'n xlaca'n chu a'nchī iclacasqui'n ixlīhuāk huan mil lakatu' cientos tu'tumpu'xam chi'chini'. Lā' natalhakā' huan lu'xu' a'ntū natasu'yu palh talakaputza.

⁴ Huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n xlaca'n huan kantu' xaqui'hui' oliva lā' nā huan kantu' pūmaksko a'ntū tayāna' na ixlacapūn Dios a'ntī māpa'ksīkō' huan quilhtamacuj. ⁵ Palh a'ntī cātlahuani'cu'tun catūhuā a'ntūn tū' tzey, nataquilhtaxtu lamana' a'ntū nacālīlhcu'yukō' huan ixtā'ca'tzaca'n. Lā' chuntza' natanī chuxatī a'ntī nacātlahuani'cu'tun a'ntūn tū' tzey. ⁶ Huā' tamā'na kalhatu' a'cta'sana'nī'n taka'lhī līmāpa'ksīn para que tū' natamakxteka nala xcān līhuan xlaca'n tachihuīna'mā'na por ixpālacata Dios. Lā' taka'lhī līmāpa'ksīn para que tzē nataxtāpālī huan xcān lā' ka'lhni' nala. Lā' taka'lhī līmāpa'ksīn para natamacamin ixlīhuāk huan lakuālīnīn nac cā'quilhtamacuj chō'nlhānīn xlaca'n natalacasqui'n.

⁷ Lā' a'xni'ca' natahuankō' a'ntū natahuan por ixpālacata Dios, huan animal a'ntū nataxtu de nac xapūlhmā'n lhu'cu', xla' ū'tza' nacātā'la xlaca'n. Lā' nacātlaja lā' nacāmaknī. ⁸ Lā' huan ixmacni'ca'n

natatamā' nac cā'tejen de huan xcānsipej a'nllhā quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo xtokohua'ca'ca. Lā' ū'tza' tzē līmāpācuhuīcan huā'mā' xcānsipej Sodoma lā' nā Egipto a'yuj tū' chuntza' ixtacuīni'.⁹ Lā' natamā' ixmacni'ca'n lakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi. Lā' natalaktzī'n lhūhua' tachi'xcuui't xalanī'n ixlīhuāk xcānsipejni' lā' xalanī'n de huan tāpālhūhua' tachihuīn. Lā' tū' namakxtekan nacāmā'cnūcan.¹⁰ Lā' a'ntīn tahui'lāna' nac quilhtamacuj, xlaca'n natalīpāxuhua a'xni'ca' nacālaktzī'ncan xanīn. Lā' natatlahua cā'tani' lā' natalāmaxquī' lē'ksajna'. Lā' chuntza' natatlahua como lej ko'hua'jua' tamakca'tzīlh a'xni'ca' huā' kalhatu' a'cta'sana'nī'n ixtachihuīna'n por xpālacata Dios.

¹¹ Lā' iclaktzī'lh a'nchī ixlīlakatu'tun chi'chini' ā'pūpitzi Dios cāmālakahuanīchokolh lā' tatā'kaquī'lh. Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn talaktzī'lh lej tajicua'lh.¹² A'calīstān huan kalhatu' a'cta'sana'nī'n takaxmatli lakatin tachihuīn xala' nac a'kapūn. Lā' cāhuanilh:

—Cata'ntit ā'tzā'.

Lā' tatō'ca'lh nac lakatin poklhu' hasta nac a'kapūn. Lā' huan ixtā'ca'tzaca'n talaktzī'lh a'nchī tatā'kayāhualh.¹³ Lā' chu tuncan lacapalh tzuculh lej taxakā'lī huan ti'ya't. Lā' ixlīlakacāuj parte de huan xcānsipej mālakuanīca. Lā' a'ntza' tanīlh lakatojon mīl tachi'xcuui't xpālacata tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'ntīn tū' tanīlh, lej tajicua'lh. Lā' ixtahuan que Dios a'ntī xala' nac a'kapūn lej ka'lhī līmāpa'ksīn.¹⁴ Huan ixlīlakatu' lakuat a'kspuṭnī't lā' palaj namimpala ixlīlakatu'tun.

Ixlīkentojon trompeta

15 Huan ixlikalhatojon ángel skoli'pā con ix-trompeta. Lā' lej palha' tzuculh tachihuīna'n makapitzīn nac a'kapūn lā' ixtahuan:

Chuhua'j quinDiosca'n māpa'ksī ixlihuāk quilhtamacuj. Lā' nā chuntza' ixCristo nā māpa'ksī.

Lā' xla' namāpa'ksīni'n para pō'ktu.

16 Lā' huan kalhapu'xamatā'ti' lacpapatzīnī'n a'ntī ixtahui'lāna' na ixpūtahuī'lhca'n na ixlacapūn Dios, xlaca'n tataquilhpūtani'lh huan Dios lā' tamācā'tanīlh. 17 Lā' xlaca'n tualh:

Hui'x quiMāpa'ksīni'ca'n Dios lā' hui'x ka'lhikō'ya' limāpa'ksīn.

Hui'x hui'la' lā' pō'ktu ixui'la' lā' pō'ktu nalatahui'la'ya'.

Iccāmaxquī'yāni' pāxcatca'tzī porque
quilāmāsu'ni'nī'ta'uj a'nchī ka'lhīya'
milīmāpa'ksīn lā' litzucunī'ta'tza'
māpa'ksīni'na'.

18 Huan xalanī'n nac xcānsipejni' de huan quilhtamacuj lej ta'a'kchā'n.

Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū nat-
apūmāpalani'yāni' con hui'x a'ntī
quinDiosca'n.

Hui'x nacājuzgarliya'tza' huan nīnī'n.

Lā' hui'x nacāmaxquī'ya' ixtatlajca'n xlaca'n
a'ntīn tatā'scujāni' hui'x lā' nā
huan mi'a'cta'sana'nī'n lā' ixlihuāk
mintachi'xcuui't lā' ixlihuākca'n a'ntīn
tamācā'tanīyāni', palh xalakka'tla'n
chi'xcuui'n o tū'.

Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū hui'x
nacāpūmāspūtūya' huan a'ntīn
tamāspūtūcu'tun huā' quilhtamacuj.

19 A'calistān talaquī'lh huan ixlītōkpān Dios nac a'kapūn lā' ixtasū'yu huan nac lītōkpān lakatin caja a'nlhā ixmojōcanī't huan convenio a'ntū Dios ixtlahuanī't con huan ixtachi'xcuhuī't. Lā' lej tzuculh makli'pa lā' con jilini' lā' tachiquilh huan ti'ya't. Lā' yujli lhūhua' chejet.

12

Huan puscāt lā' huan dragón

1 Lā' ā'calistān tasū'yulh nac a'kapūn lakatin ka'tla' lē'cnīn. Lā' ū'tza' kalhatin puscāt ixuanī't. Lā' hua'chilh ixmakchī'canī't con ixlīmāxkakēn chī'chīni' hua'chī lakatin vestido. Lā' ixyā nac mālhcuyū'. Lā' ixmūhuī' lakatin corona de lakacāujtu' sta'cu. 2 Xla' ixcamalanī't lā' ixta'sa como ixca'tzāna'yā como huan ska'ta' ixtahui'lacu'tumā'tza'. 3 Lā' huan ixlīlakatu' lē'cnīn tasū'yulh nac a'kapūn. Ū'tza' lakatin spi'nenke' animal lej ka'tla' lā' lījicua'nī't ixuanī't. Lā' huā'mā' animal, ū'tza' huan dragón ixuanī't. Lā' ixka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. Lā' lakatunu' ixa'kxāk ixka'lhī ixcorona. 4 Lā' xuakalē'lh con ī'stajan huan ixlīlakatu'tun parte de ixlīlhūhua' sta'cu lā' cāmacamincha' nac cā'ti'ya'tna'. Lā' a'ntza' tāyachi huan dragón na ixlacapūn huan puscāt a'ntī ixa'mā' mālcatuncuīni'n, como xla' ixa'cu'tun huan ska'ta' a'xni'ca' ixlacatuncuīlh. 5 Lā' huan puscāt tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'. Lā' ū'tza' a'ntī lej līpalha' namāpa'ksīni'n na ixlīhuāk huan xcānsipejñi'. Lā' chu tuncan huā' ska'ta' lē'ni'ca Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. 6 Lā' huan puscāt tzā'lalh, lā' a'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ixcāxui'līni'nī't Dios a'nlhā tzē natachoko,

lā' a'nlhā namaktaka'lhcan lakatin mil lā' lakatu' ciento tu'tumpu'xam chi'chini'.

⁷ A'calistān tzuculh lakatin guerra nac a'kapūn. Lā' Miguel a'ntī xapuxcu' ángeles, xla' lā' ixángeles talātucslī con huan dragón lā' ixángeles. ⁸ Lā' huan dragón tlajaca lā' tū'tza' makxtekca natahui'layācha' nac a'kapūn lā' nā huan ixángeles. ⁹ Tamacaxtuca huan ka'tla' dragón. Xla' ū'tza' huan lūhua' xala' makāntza' lā' ū'tza' a'ntīn cā'a'kxokokō'lh ixlīhuākca'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xla' ū'tza' ixtacuīni' ko'ti'ti' lā' nā huanican Satanás. Cāmacamincancha' hasta huan nac ti'ya't huan dragón lā' ixángeles. ¹⁰ A'calistān ickaxmatli lakatin palha' tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—Chuhua'j quinDiosca'n nacāmāpūxtaxtūtza' ixtachi'xcuhui't. Xla' ū'tza' huan rey. Mālacsu'yunī'ttza' ixlīmāpa'ksīn. Lā' chuhua'j ixCristo namāpa'ksīni'n. Tantlakaxtucatzā' de nac a'kapūn a'ntī lej ixcālē'ksa'nīni'n huā' quintā'timīnca'n. Xla' ixcālē'ksa'nīni'n de tuncuj lā' tzī'sa na ixlacapūn quinDiosca'n. ¹¹ Lā' quintā'timīnca'n tatlajanī'ttza' por ixpālacata ixka'lhni' huan Cordero lā' por ixpālacata ixtachihuīn Dios a'ntū xlaca'n tamālacstū'ncli. Xlaca'n tū' ixtalakpuhuan ixmacni'ca'n. Xlaca'n ixtanīcu'tun por ixpālacata ixtachihuīn Dios palh xla' ixlacasqui'n. ¹² Tlajana'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn xala' nac a'kapūn. Lā' tzētza' tapāxuhua xlaca'n a'ntīn tahuilāna' a'ntza'. Lā' xānti tala xlaca'n a'ntīn tahuilāna' nac cā'ti'ya'tna' lā' nac mar. Huan ko'ti'ti' cālakyujnī'ttza' xlaca'n. Lā' lej a'kchā'nī't como xla' ca'tzītza' pālh tū'tza' lej makān namakxtekcan nasuja —hualh.

13 Lā' a'xni'ca' huan dragón ca'tzīlh que ixmacamincanī'ta'ncha'tza' nac cā'ti'ya'tna', tzuculh macaputza huan puscāt a'ntī tahui'lalh ixcaman xachi'xcu'. 14 Lā' huan puscāt maxquī'ca kentu' ixpeken hua'chi ixla' lakatin ka'tla' águila. Lā' chuntza' xla' tzēn pūkosnū'lh nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't a'nlhā ixcāxtlahuani'canī't lā' a'nlhā namak-taka'lhcan por lakatu'tun cā'ta ā'pūpitzi. Lā' chuntza' tzā'lanī'lh huan dragón. 15 Lā' huan dragón quilhtaxtulh lhūhua' xcān hua'chi lakatin pūxka na ixlakstunc huan puscāt. Xla' ixlacasqui'n que huan xcān ixlē'lh huan puscāt. 16 Huan ti'ya't maktāyalh huan puscāt. Tache'kelh lā' chu'hua'kō'lh huan xcān a'ntū ixquilhtaxtunī't huan dragón. 17 Lā' ū'tza' lej lī'a'kchā'lh huan dragón con huan puscāt. Lā' a'lh cātā'lātucsa con ā'makapitzīn ixcamana'. Xlaca'n ū'tunu'n a'ntīn takalhlaka'ī' a'ntū ixlīmāpa'ksīn Dios. Lā' tū' tamaxteka a'ntū ixlistu'ncua' a'ntū ixmāsu'yu Jesucristo.

13

Huan tantu' animalhna' xalakko'hua'jua'

1 Lā' ā'calistān ictāyalh na ixquilhtūn huan mar lā' iclaktzī'lh lakatin animal a'ntū tacutli nac mar. Ixka'lhī kancāuj ixa'kalokot lā' lakatojon ixa'kxāk. Lā' lakatunu' corona ixka'lhī nac kanatunu' ixa'kalokot. Lā' huan lakatunu' ixa'kxāk ixtatzo'kni' lakatin tacuīni' a'ntū ixuanicu'tun que xla' ixtā'talacastuccu'tun con huan Dios. 2 Huā'mā' animal a'ntū iclaktzī'lh, xla' ixuanī't hua'chi misin. Lā' ixtojonī'n hua'chi ixla' oso ixtahuanī't. Lā' huan ixquilhni' ixka'lhī hua'chi ixquilhni'

león. Lā' huan dragón maxquī'lh ixlīmāpa'ksīn huan animal a'ntū tacutli nac mar. Lā' chuntza' huan animal lej ixka'lhī lhūhua' līmāpa'ksīn. ³ Nā lakatin ixa'xāk huan animal ixtasu'yu hua'chi lej ixmātakāhuī'canī't lā' ā'macsti'na'j ī'sputni'tza' para nanī, pero chuhua'j tzeyalhtza' a'nlhā ixtakāhuī'nī't. Ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac quilhtamacuj lej talē'cnīlh huan animal lā' tastālani'lh. ⁴ Lā' tamācā'tanīlh huan dragón porque ixmaxquī'nī'ttza' huan līmāpa'ksīn huan animal. Lā' nā tamācā'tanīlh huan animal lā' ixtahuan:

—Tū' a'nampala ā'kalhatin hua'chi huā'mā' animal. ¿Tichūn tzē natlaja?

⁵ Lā' makxtekca nahuan huan animal a'ntū lej xako'hua'jua' tachihuīn. Lā' makxtekca naka'lhī līmāpa'ksīn tu'pu'xamatu' mālhcuyu'. ⁶ Lā' xla' lej ko'hua'jua' tzuculh līchihuīna'n Dios lā' ixtacuīni' lā' huan a'kapūn lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tahuī'lāna'ncha' nac a'kapūn. ⁷ Lā' makxtekca nacātā'lāsta'la ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' cātłajalh. Lā' makxtekca nacāmāpa'ksī ixlīhuākca'n tachi'xcuhuī't xalanī'n ixlīhuāk huan tribus lā' ixlīhuākca'n xalanī'n huan tāpālhūhua' tachihuīn lā' ixlīhuākca'n xcānsipejni'. ⁸ Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tahuī'lāna' nac quilhtamacuj tamācā'tanīlh huan animal. Lā' xmān tū' tamācā'tanīlh xlaca'n a'ntī ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Ixtatzo'kni' ixtacuīni'ca'n desde a'xni'ca' tzuculh huan quilhtamacuj. Lā' huā'mā' libro māpa'ksī xmān ū'tza' huan Cordero a'ntī maknīca.

⁹ Chuhua'j xa'nca cakaxpa'ttit a'ntū na'icuan.

¹⁰ A'ntīn tachī' ā'makapitzīn, nā xlaca'n nacāchī'can.

Lā' a'ntīn tamaknīni'n con ixespadaca'n, nā xlaca'n nacāmaknīcan con huan espada. Lā' lej tasqui'nī que huan ixtachi'xcuui't Dios natatāyani' a'ntū nacāpātle'keni' lā' tū' maktin natamakxteka de nata'a'kahuāna'ni' Dios.

¹¹ A'calistān iclaktzī'mpā ā'lakatin animal a'ntū tā'cxtuchi na ixtampīn cā'ti'ya'tna'. Xla' ixka'lhī kantu' ixa'kalokot hua'chi ixa'kalokot borrego. Lā' chihuīna'lh hua'chi lakatin dragón. ¹² Xla' ixka'lhīkō' ixlīmāpa'ksīn de huan xapū'la animal na ixlacapūn. Lā' ixlīhuāk huan ti'ya't lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tahui'lāna' nac ti'ya't, xla' ixmāmācā'tanīni huan xapū'la animal. Lā' huan xapū'la animal, xla' ū'tza' a'ntūn takāhuī'n ixuanī't lā' tzeyalh a'nlhā ixtakāhuī'nī't. ¹³ Lā' huan ixlītantu' animal tlhualh lakka'tla'n lē'cnīn. Lā' nā ixlacapūnca'n tachi'xcuui't xla' macamincha' macscut de nac a'kapūn lā' macachilh hasta nac cā'ti'ya'tna'. ¹⁴ Lā' como xla' tzē ixtlahua huan lē'cnīn na ixlacapūn huan xapū'la animal, nā chuntza' cālī'a'kxokolh huan tachi'xcuui't xala' nac cā'quilhtamacuj. Lā' cāmātlahuīlh lakatin ídolo a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan xapū'la animal como ū'tza' ixlacasqui'n namācā'tanīcan. Huan xapū'la animal ū'tza' a'ntūn tzē tahui'lapā a'yuj ixmātakāhuī'canī't con espada. ¹⁵ Lā' huan ixlītantu' animal ixka'lhī līmāpa'ksīn de mālakahuanī huan ídolo a'ntū hua'chi huan xapū'la animal. Lā' chuntza' huan ídolo tzē ixchihuīna'n lā' tzē ixcāmāmaknīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tamācā'tanīlh. ¹⁶ Lā' huan ídolo cāmāmacahui'līni'lh catūhuā hua'chi lakatin sello na ixmacacāna'jca'n o na ixtankānca'n ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't. Chuntza' ixcātlahua ixlīhuākca'n tachi'xcuui't lej xalakka'tla' lā' a'ntīn

tū' xaka'tla', lā' huan ricos lā' huan pobres, lā' a'ntī ixtamakscuja lā' nā a'ntīn tū' ixtamakscuja. ¹⁷ Lā' tzē ixtatamāhuana'n lā' ixtastā'nan xmān a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n o na ixmacanca'n huan ixtacuīni' huan animal o ixnúmero de huan animal. ¹⁸ Lā' natamāchekxī huā'mā' xmān a'ntī lej xalaxskalahna'. Lā' a'ntī lej lacsculujua' tzē natamāchekxī xla'ca'n a'ntū huanicu'tun ixnúmero huan animal. Ixnúmero xla' hua'chi litalacsu'yu lakatin tacuīni'. Ixnúmero xla' lakachāxan ciento ā'tu'tumpu'xamachāxan.

14

Tatlī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't

¹ Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan a'ntī huanican Cordero ixya' na ixa'cpūn lakatin kēstīn a'ntū ixtacuīni' Sión. Lā' xla' ixcātā'lahuī' lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mīl tachi'xcuhuī't. Lā' xla'ca'n ixtaka'lhī na ixtankānca'n huan ixtacuīni' huan Cordero lā' nā ixtacuīni' ixTāta'. ² Lā' ickaxmatli catūhuā de nac a'kapūn lā' ixmacasā'nan hua'chi a'nlhā yujyā xcān a'ntū lej xaka'tla' lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha' jili. Lā' huan a'ntū ickaxmatli xla' ū'tza' huan arpajna'nī'n ixta'arpajna'mā'na. ³ Lā' xla'ca'n ixtatlī'mā'na ixtayāna' na ixlacapūn ixpūmāpa'ksīn Dios lā' na ixlacapūnca'n huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' lā' na ixlacapūnca'n huan lacpapatzīnī'n. Lā' a'ntū ixtatlī' xla' ū'tza' xasāsti'. Lā' nīn kalhatin tūla ī'sca'ta, xmān huan lakatin ciento ā'tu'pu'xamatā'ti' mīl tachi'xcuhuī't. Xla'ca'n a'ntīn cāmāpūtāxtūcanī't de ixlīhuākca'n xalanī'n nac quilhtamacuj. ⁴ Huā' tamā'na tachi'xcuhuī't xalacuan. Lā' xla'ca'n a'ntīn tū' ixtamakxteknī't ixtachihuīn Dios. Lā' xmān Dios ixtamācā'tanīnī't.

Lā' xla'c'a'n tastālani' huan Cordero chu a'n'lhā a'n xla'. Xla'c'a'n ū'tunu'n a'ntī xapū'la cāmāpūtāxtūca de na ixlac'hpu'nanca'n huan tachi'xcuhui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' xla'c'a'n hua'chi lakatin lē'ksajna' na ixlacapūn Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero. ⁵ Lā' xla'c'a'n tū' maktin tahualh nīn lakatin tā'ksa'nīn. Lā' nīn tuntū' ixtalac'lē'n.

A'ntūn tahualh huan kalhatu'tun ángeles

⁶ A'calistān iclaktzī'lh ā'kalhatin ángel a'ntī ixkosnū'ntlā'huan lej tālhmā'n. Xla' ū'tza' ixmāca'tzīnīni'n huan xatzey tachihuīn a'ntū para pō'ktu lā' a'ntū ixpālacata Jesucristo. Lā' xla' ū'tza' ixcāhuani ixlīhuākca'n a'ntī xalanī'n nac cā'quilhtamacuj lā' ixlīhuākca'n xcānsipejni' lā' xalanī'n ixlīhuākca'n huan xalacxtu'ncnu' tachihuīn. ⁷ Lā' xla' lej palha' hualh:

—Cajicua'ni'tit Dios lā' camāka'tlī'tit xmān ū'tza'. Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū nacāpūlacāxtlahuakō' huan tachi'xcuhui't. Lā' camācā'tanī'tit Dios xmān ū'tza' como ū'tza' tlahualh a'kapūn lā' ti'ya't lā' huan mar lā' ixlīhuāk huan mu'sni'.

⁸ Lā' ā'kalhatin ángel, huan ixlīkalhatu', xla' stālani'lh lā' hualh:

—Chuhua'j sputli ixlīmāpa'ksīn huan xcānsipej a'ntū huanican Babilonia a'ntū lej ixka'lhī līmāpa'ksīn. Xalanī'n huā'mā' xcānsipej, xla'c'a'n talītalakspi'tnī't huan Dios lā' chuhua'j tamācā'tanī huan ā'makapitzīn diosnu'. Lā' por ixpālacataca'n nā chuntza' tamaksca'tli huan xalanī'n ā'lacatin xcānsipejni'. Lā' ū'tza' Dios lī'a'kchā'lh con ū'tunu'n. Lā' chuhua'j ū'tza' nacālimāpātīnīcan.

⁹ Huan ixlīkalhatu'tun ángel stālani'lh huan kalhatu' lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios nacāmāpātīnī ixlīhuākca'n a'ntīn tamācā'tanī huan animal lā' ixídolo a'ntūn tasu'yu hua'chi huan animal, lā' a'ntīn tatamakxteka nacāhui'līni'can sello ixla' huan animal na ix-tankānca'n o na ixmacanca'n. ¹⁰ Dios lej a'kchā'nī't con xlaça'n lā' lej nacāmāpātīnī. Ixlīhuākca'n natapātīni'n hua'chilh cāmāpū'canī't nac azufre a'ntū lhcumā'. Natapātīni'n xlaça'n na ixlacapūnca'n huan ixángeles Dios lā' na ixlacapūn huan Cordero. ¹¹ Lā' para pō'ktu natā'kapūyāhua tālh mā'n huan xajini' lamana' a'nlhā natapātīni'ntamā' pō'ktu. Lā' xlaça'n tū' maktin natapājaxa nīn de tzi'sa lā' nīn de tuncuj. Lā' chuntza' natapātīni'n a'ntīn tamācā'tanī huan animal lā' huan ídolo. Chuntza' natapātīni'n a'ntīn taka'lhī na ixtankānca'n ix-tacuīni' huan animal. ¹² Lā' ka'lhī natatāyani' ix-tachi'xcu'huī't Dios lā' tasqui'nī nata'a'kahuāna'ni' ixlīmāpa'ksīn Dios lā' nā tasqui'nī tū' maktin nata-makxteka de takahlaka'ī Jesucristo.

¹³ Lā' ickaxmatli lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Catzo'kti huā'mā': “Pō'ktu natalīpāxuhua xlaça'n a'ntī natakahlaka'ī Jesucristo a'xni'ca' natanī”. Lā' nā huan Espíritu Santo huan: “Stu'ncua' natapāxuhua xlaça'n como chuhua'j natajaxa lā' tū'tza' catitapātīni'lh. Lā' nacāmāpalacan por huan xalacuan a'ntū tatlhualh”.

Mā'kaquī'ca huan tacha'ni'

¹⁴ A'calistān iclaktzī'lh lakatin sa'kaka poklhnu'. Lā' huan nac poklhnu' a'ntza' ixuī' kalhatin chí'xcu' lā' ixmūhuī' lakatin corona de oro. Lā' ixchī'panī't hua'chi kantin machīta tzej

xasta'ya'nca'. ¹⁵ Lā' taxtupā ā'kalhatin ángel de nac lītokpān. Lā' lej palha' tā'chihuīna'lh a'ntī ixuī' huan nac poklhnu' lā' huanilh:

—Namā'kaquī'ya' ixtō'ca't huan tacha'ni' como chā'lh'tza' huan chi'chini' a'ntū napūmā'kaquī'can huan tacha'ni'. Ca'tla'lh'tza' huan tacha'ni' nac cā'quilhtamacuj. ¹⁶ Lā' a'ntī ixuī' nac poklhnu' mā'kaquī'lh huan tacha'ni' nac quilhtamacuj.

¹⁷ A'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel taxtulh de nac lītokpān nac a'kapūn. Lā' nā xla' ixchi'panī't ixmachīta tzej xasta'ya'nca'. ¹⁸ Lā' ā'calīstān mincha' nac altar ā'kalhatin huampala ángel a'ntī ixlīmāmacū'canī't huan macscut. Lā' xla' lej palha' ta'sani'lh huan ángel a'ntī ixchi'panī't ixmachīta lā' huanilh:

—Capūchu'cu mimachīta huan xamayāc uvas a'nlhā tastacnī't nac cā'ti'ya'tna' como chuhua'j huāktza' xachān.

¹⁹ Lā' huan ángel pūchu'culh ixmachīta huan xamayāc uvas nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cāmojōlh huan uvas a'nlhā tzej nalacchi'tcan para nataxtuni'kō' huan xaxcān. Chuntza' nalīmāchekxīcan que Dios nacāmāpātīnī huan a'ntī xaca'tzanca'tzīnī'n como lej a'kchā'nī't con ū'tunu'n. ²⁰ Lā' lacchi'tca huan uvas na ixquilhtūn huan xcānsipej. Lā' taxtulh lhūhua' ka'lhni' hua'chi kantin pūxka a'xni'ca' ka'tla'nan. Lā' lej pūlhmā'n ixuanī't lā' chā'lh na ixpīxni' huan cahuāyuj lā' lakatu'tun ciento kilómetros ixlīlhmā'n.

15

Huan ángeles ixtalē'n lakatojon lakuat

¹ Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā lakatin ka'tla' lē'cnīn nac a'kapūn. Iccālaktzī'lh kalhatojon ángeles lā' chā'tunu' de xluca'n ixtalē'n lakatin lakuat. Lā' huā' tamā'na lakuat, ū'tza' ā'xmān. A'xni'ca' nalatza' huā'mā' lakuat a'xni'ca' nasputa ixtā'kcha Dios.

² Lā' ā'calistān iclaktzī'mpā catūhuā a'ntū ixtasu'yu hua'chi lakatin mar a'ntū hua'chi vidrio. Lā' spi'nenke' ixuanī't hua'chi jala'nat. Lā' nā iccālaktzī'lh a'ntī ixtatlajani't huan xako'hua'jua' animal como tūlah cāmāquilhpūtīca na ixlacapūn huan ídolo a'ntū ixtlahuanī't hua'chi ixmacni'. Lā' xluca'n tū' tatamakxtekli nacātankāhui'līcan huan ixnúmero de ixtacuīni'. Lā' xluca'n ixtayāna' na ixquilhtūn huan nac mar a'ntū hua'chi vidrio. Lā' ixtachi'payāna' huan arpas a'ntū Dios ixcāmaxquī'nī't. ³ Lā' xluca'n ixtatli'yāna' a'ntū ixtlī' Moisés a'ntī ixtā'scuja Dios. Ixtatli' por ixpālacata huan Cordero. Lā' a'ntū tatli'lh, ū'tza' huā'mā':

Māpa'ksīni' quinDiosca'n, hui'x ka'lhikō'ya' ixlīhuāk līmāpa'ksīn.

Ixlīka'tla' lā' lej tzēhuanī't huāk a'ntū tlahua'ya' hui'x.

Xmān hui'x māpa'ksīkō'ya' ixlīhuāk xcānsipejni'.

Lā' huāk a'ntū tlahua'ya' lej tzey lā' ū'tza' chu a'nchī ixlīstu'ncua'.

⁴ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't natajicua'ni'yāni' hui'x, Māpa'ksīni'.

Lā' ixlīhuākca'n natamāka'tlī'yāni'.

Lā' xmān hui'x tlahua'ya' huāk tzey.

Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj natamin lā' natamācā'tanīyāni' xmān hui'x, como

ixlīhuākca'n talaktzī'n que lej tzey ixlīhuāk
a'ntū hui'x tlahua'ya'.

⁵ Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh huan lītōkpān ixlaquī'yā
nac a'kapūn. Lā' huan na ixchakān ixui'lacha'
huan chihuixni' a'nlhā tatzō'kni' huan ley a'ntū
maxquī'canī't Moisés. ⁶ Lā' tataxtulh de huan
nac lītōkpān huan kalhatojon ángeles a'ntī ix-
talē'mā'na huan lakatojon lakuat. Ixtalhakā'nī't
ixlu'xu'can lej xafino lā' smu'yonko' lā' stala'nka'
lā' ixtaka'lhī ixlīchī'cānca'n de oro na ixcu'xanca'n.
⁷ Lā' ā'calīstān kalhatin de huan ixlīkalhatā'ti' a'ntī
ixtayāna' nac huan a'katzā'stūtā'ti' cāmaxquī'lh
chā'tunu de huan ángeles lakatunu' kā'x de oro.
Lā' huan kā'x ixtalītzuma de huan a'ntū Dios
nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't. Lā' Dios, xla'
huī' para pō'ktu. ⁸ Lā' huan lītōkpān ixlītzumakō'
jini' como Dios lej ka'tla' lā' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.
Lā' nīn kalhatin tzē ixtanū huan nac lītōkpān
līhuān tūna'j ī'sputkō' huan lakatojon lakuat a'ntū
ixtalē'nācha' huan kalhatojon ángeles.

16

*Huan pātojon kā'x a'nlhā ixtojōmā' a'ntū
līmāpātīnī'n Dios*

¹ Lā' ā'calīstān ickaxmatli lakatin tachihuīn lej
palha' a'ntū ixtaxtumā' de huan nac lītōkpān. Lā'
cāhuanilh huan kalhatojon ángeles:

—Capinchipitit lā' capūxteketit huan
nac cā'ti'ya'tna' huan lakatojon kā'x a'ntū
cātamaxquī'ni' lā' a'nlhā tatojōmā'na a'ntū Dios
nacālīmāpātīnī huan tachi'xcuhuī't.

² Huan xapū'la ángel a'lh lā' pūxtekelh ixkā'x
nac cā'ti'ya'tna'. Lā' cātaxtuni'lh lej lakko'hua'jua'

tzi'tzi' a'ntū lej ixcāca'tzani' huan a'ntī ixtaka'lhī na ixtankānca'n ī'sello de huan animal lā' huāk a'ntī ixtataquilhpūtani' xla'.

³ Lā' huan ixlīkalhatu' ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan nac mar. Lā' huan xcān ka'lhni' lalh hua'chi ixka'lhni' kalhatin nīn. Lā' tanīkō'lh ixlīhuāk a'ntū ixa'nan nac mar.

⁴ Lā' huan ixlīkalhatu'tun ángel pūxtekepā ixkā'x na ixlīhuāk huan pūxka lā' a'nlhā hui'lāna' mu'sni'. Lā' xlaca'n ka'lhni' talakō'lh. ⁵ Lā' ickaxmatli a'nchī hualh huan ángel a'ntī pūxtekelh ixkā'x huan nac xcān. Lā' hualh:

—QuinDiosca'n, hui'x lej tzey. Lā' hui'x huī' lā' pō'ktu ixlahui'la'. Lej tzey a'nchī talīmāpanī't con hui'x. ⁶ Xlaca'n a'ntī cāmāpātīnīpā't tamaknīlh huan mintachi'xcuui't lā' mi'a'cta'sana'nī'n. Lā' chuhua'j hui'x cāmāko'tūpā't huan ka'lhni'. Chuntza' cāminī'ni'.

⁷ Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn huan nac altar a'ntū hualh:

—Dios Māpa'ksīni', hui'x ka'lhī'kō'ya' ixlīhuāk līmāpa'ksīn. Lej tzey hui'x a'nchī cālīlacāxtlahua'ya'.

⁸ Lā' huan ixlīkalhatā'ti' ángel nā pūxtekelh huan ixkā'x huan nac chi'chini'. Lā' chuntza' huan chi'chini' cālhcuyulh huan tachi'xcuui't con ixmacsut. ⁹ Xlaca'n talhcukō'lh. Lā' tahualh lej lakko'hua'jua' tachihuīn por ixpālacata Dios como xla' macamilh huā'mā' lakuat como ka'lhī līmāpa'ksīn. Lā' xlaca'n tū' maktin taxtāpalīcu'tunli ixtapāstacna'ca'n. Lā' tū' maktin tataquilhpūtani'cu'tunli Dios.

¹⁰ Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhaquitzis ángel nā pūxtekepā ixkā'x huan na ixpūtahuī'lh huan xako'hua'jua' animal. Lā' tuncan tzi'sualh lakachu a'nlhā ixmāpa'ksīni'n huan xako'hua'jua' animal.

Lā' huan tachi'xcuñi't ixtaxcā ī'sī'ma'kā'tca'n como lej ixtapātīni'mā'na. ¹¹ Lā' lej ko'hua'jua' talīchiñina'lh Dios xala' nac a'kapūn como lej ixtapātīni'mā'na como lej ixcāmājicñi' ixtzi'tzi'ca'n. Lā' tū' tamakxtekli natatlahua a'ntū ko'hua'jua'.

¹² Lā' huan ixlīkhalhachāxan ángel nā pūxtekelh ixkā'x huan nac pūxka a'ntū huanican Eufrates. Lā' huan pūxka tūlh lā' chuntza' tzē tapātle'kelh huan reyes a'ntī ixtamimā'na'ncha' a'nlhā tā'cxtuyāchi huan chí'chini'.

¹³ Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā kalhatu'tun espíritus xalako'hua'jua'. Xlaca'n tataxtulh na ixquilhni' huan dragón lā' ixquilhni' huan animal xako'hua'jua' lā' nā ixquilhni' huan a'kxokonu' a'cta'sana'. Lā' huan espíritus ixtatasu'yu hua'chi chachakatna'. ¹⁴ Lā' huā' tamā'na espíritus, xlaca'n tlajana'nī'n ixtahuanī't. Lā' xlaca'n ixtatlahua lē'cnīn. Lā' xlaca'n tataxtulh para natamākēstoka ixlīhuākca'n huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lā' chuntza' huan reyes tatlahualh guerra huan chí'chini' a'ntū lacsacui'līnī't Dios a'ntī ka'lhikō' līmāpa'ksīn. ¹⁵ U'tza' huā'mā' a'ntū huan Jesucristo:

—Huanmā' chí'chini' quit na'icmin hua'chi kalhatin ka'lhāna' como nīn chā'tin quintika'lhītō'lal. Lej līpāxūj natala xlaca'n a'ntī lej xa'nca natamaktaka'lha ixlu'xu'ca'n lā' tū' natalhtata. Chuntza' tū' laklhka'lo'ko catitalatā'kchokolh xlaca'n lā' tū' catitamāxana'lh na ixlacapūnca'n tachi'xcuñi't.

¹⁶ Lā' huan reyes tatakēstokli a'nlhā ixuanican Armagedón huan tachihuñ hebreo.

17 Lā' ā'calīstān huan ixlīkalhatojon ángel pūxtekelh ixkā'x nac cā'ū'nī'n. Lā' chu tuncan chihuīna'lh kalhatin a'ntī ixuī' nac pūmāpa'ksīn a'ntū ixuī' nac lītōkpān nac a'kapūn. Lā' hualh:

—Chuhua'j lakō'nī'ttza' ixlīhuāk.

18 Lā' chu tuncan tzuculh makli'pa lā' palha' jililh. Lā' lej tachiquilh huan ti'ya't. Lā' a'nchī tachiquilh huan ti'ya't, tū' maktin ixlanī't ixtā'chuntza' desde a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tatzuculh talatahui'la nac quilhtamacuj. 19 Lā' huan ka'tla' cā'lacchicni', a'nlhā ixuanican Babilonia, tache'kelh huan ti'ya't lā' lakatu'tun taxtulh. Lā' huan xcānsipejni' xala' ixlīhuāk quilhtamacuj, talakuankō'lh. Dios cāpāstacli huan tamā'na xalanī'n nac Babilonia a'nchī lej ixtatlahuanī't a'ntū xako'hua'jua'. Lā' xla' lej cāmāpātīnīlh como xla' lej ixa'kchā'nī't. 20 Lā' ixlīhuāk huan lacpītzina'j ti'ya't nac mar talakuankō'lh. Lā' nā talakuankō'lh huan kēstīnni'. Lā' tū'tza' ixtatasu'yu. 21 Lā' yujli chejet lej lakka'tla'. Lā' lakatin chejet ixtzincan tu'pu'xam kilos. Lā' cāmūtō'lal huan tachi'xcuhuī't. Lā' xlaca'n ā'chulā' ko'hua'jua' talīchihuīna'lh Dios por ixpālacata huan chejet como lej ixtapātīni'mā'na ixpālacata huan xaka'tla' lakuat.

17

Māpātīnīca huan puscāt a'ntīn tū' tzey ixuanī't

1 Lā' quilakmilh huan kalhatin ixlīkalhatojon ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan lakatojon kā'x. Lā' quihuanilh:

—Cata't. Na'icmāsu'ni'yāni' a'nchī namāpātīnīcan huan puscāt a'ntī lej tlahua

talākahlī'n a'ntī huī' a'nlhā mā' lhūhua' marna'.
² Huan māpa'ksīni'nī'n xalanī'n ixlīhuāk huan
 quilhtamacuj tatā'tlahuanī't talākahlī'n huā'mā'
 puscāt. Lā' huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac
 cā'quilhtamacuj, xlaca'n hua'chi ka'chīnī'n como lej
 ko'hua'jua' ixtapāstacna'ca'n por ixpālacata huā'mā'
 puscāt —quihuanica.

³ Lā' tuncan huan ángel quilē'lh por ixlīmāpa'ksīn
 huan Espíritu Santo hasta nac lakatin cā'lhpi'mpi'li'
 ti'ya't. Lā' a'ntza' iclaktzī'lh kalhatin puscāt
 ixkēhuī' lakatin animal xaspi'nenke'. Lā'
 ixlīmakka'tla' huan animal ixtamaktzo'kni' lej
 xalako'hua'jua' tacuīni'. Lā' huan animal ixka'lhī
 lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. ⁴ Lā'
 huan puscāt ixlhakā'nī't ixlu'xu' xasmumo'nko lā'
 xaspi'nenke'. Lā' ixlu'xu' ixka'lhī lhūhua' oro lā'
 lhūhua' a'ntū hua'chi chihuix lej xalactzēhuanī't lā'
 lej xatapala, lā' nā huan chihuix a'ntū huanican
 perla. Lā' ixchi'patēlha lakatin taza de oro.
 Lā' huan taza ixlītzumakō' tāpālhūhua' a'ntū
 lej xalako'hua'jua' como xla' lej ixtlahuanī't
 talākahlī'n. ⁵ Lā' na ixtankān ixtatzo'kni'
 lakatin tacuīni' a'ntū ixca'tzīcan lakatzē'k a'ntū
 ixuanicu'tun. Lā' a'ntū ixtatzo'kni' ū'tza' huā'mā':
 “Huan xaka'tla' Babilonia, xla' ū'tza' xatzī't de
 ixlīhuāk huan puscan a'ntī lej tatlahua talākahlī'n,
 lā' ixlīhuāk a'ntū ko'hua'jua'”. ⁶ Lā' iclaktzī'lh que
 huanmā' puscāt ixlika'chīnī't huan ixka'lhni'ca'n
 huan ixtachi'xcuhuī't Dios. Xlaca'n cāmaknīca
 como tū' tamakxtekli ta'a'kahuāna'ni' Jesús. Lā'
 a'xni'ca' quit iclaktzī'lh huā'mā', lej ica'cnīlh. ⁷ Lā'
 huan ángel quinkalhasqui'nīlh:

—Lā' ¿a'chī' lī'a'cnī'ya'? Na'icuaniyāni' a'ntū

līlakatzē'k ixpālacata huan puscāt lā' huan animal a'ntū kēhuī', lā' a'ntū ka'lhī lakatojon ixa'kxāk lā' kancāuj ixa'kalokot. ⁸ Lā' huan animal a'ntū la'ktzi', xla' ixlahuī' xapū'la, lā' chuhua'j tū'tza' lahuī'. Xla' natā'cxtuyāchi nac huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' ā'calīstān xla' na'a'n a'nlhā namālakuanīcan. Lā' a'xni'ca' nalaktzī'ncan huan animal, natalē'cnī huan tachi'xcuhuī't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Lej natalē'cnī huan animal a'nchī ixuī' de makāntza' lā' tū'tza' lahuī' lā' nalatahui'lapala. Natalē'cnīni'n ixlīhuākca'n a'ntīn tū' tatzokni' ixtacuīni'ca'n huan nac libro desde a'xni'ca' tzuculh cāxtahui'la quilhtamacuj. Lā' huan libro ū'tza' a'nlhā cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

⁹ Lā' nā huan ángel quihuanilh:

—Chuhua'j na'icuaniyāni' a'nchī līmāchekxīcan huā'mā'. Huan lakatojon ixa'kxāk huan animal, xla' ū'tza' huan lakatojon kēstīn a'nlhā tahuī'la huan puscāt. ¹⁰ Lā' nā huan lakatojon a'kxāk, ū'tza' nā huanicu'tun huan kalhatojon reyes. Lā' huan kalhaquitzis de xlaca'n tū'tza' tamāpa'ksīni'n. Lā' kalhatin de xlaca'n, xla' māpa'ksīni'ncus. Lā' huan kalhatin ixlīkalhatojon, xla' tū' minī't. Xla' a'xni'ca' namin, tū' lej makān catimāpa'ksīni'lh. ¹¹ Lā' huan animal a'ntū ixlahuī' xapū'la lā' a'ntū tū'tza' lahuī', xla' ū'tza' ixlīkalhatzeyan rey. Lā' xla' a'cxtim con huan kalhatojon. Lā' ā'calīstān xla' namālakuanīcan.

¹² Lā' huan kancāuj a'kalokot a'ntū la'ktzi', xla' ū'tza' huan kalhacāuj reyes. Xlaca'n a'ntīn tūna'j talītzucu tamāpa'ksīni'n. Xlaca'n natamāpa'ksīni'n con huan animal xmān lakatin hora. ¹³ Lā' huā' tamā'na kalhacāuj reyes talacchihuīna'nī't

lā' natamaxquī' huan animal ixlīmāpa'ksīnca'n.
¹⁴ Xlaca'n natatlahua guerra lā' natatā'lästa'la huan Cordero. Lā' nacātlaja huan Cordero con ix-tachi'xcuhuī't a'ntī Dios cāta'sani'nī't lā' cālacscacnī't lā' ta'a'kahuāna'ni' xmān Dios. Lā' huan Cordero natlajana'n como xla' cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn tamāpa'ksīni'n, lā' xla' ū'tza' Rey a'ntī ā'chulā' māpa'ksīni'n que ixlīhuākca'n huan reyni' xalanī'n nac cā'quilhtamacuj.

¹⁵ Lā' nā quihuanilh huan ángel:

—Huan marna' a'ntū cāla'ktzi' a'nlhā lacahuahuī' huan puscāt a'ntī lej tlahua talākahlī'n, huā'mā' xla' tachi'xcuhuī't xalanī'n lacalhūhua' xcānsipejni' a'ntīn tachihuīna'n lej tāpālhūhua' tachihuīn. ¹⁶ Lā' huan kancāuj a'kalokot a'ntū cāla'ktzi' lā' a'ntū kalhacāuj reyes, xlaca'n lā' huan animal natalāca'tzalaktzī'n con huan puscāt a'ntī lej tlahualh talākahlī'n. Lā' huan puscāt namaklhītkō'can a'ntū ka'lhī. Lā' lhka'lo'ko natamakxteka. Xlaca'n natahua' ixquinīt huan puscāt. Lā' a'ntū na'a'katāxtū nalhcuyukō'can. ¹⁷ Dios cāmāpuhuanilh para natatlahua a'ntū Dios ixlacasqui'n. Lā' ū'tza' xlaca'n talīlacchihuīna'lh lā' talīmaxquī'lh ixlīmāpa'ksīnca'n huan animal hasta a'xni'ca' natlōkentaxtūkō'can ixlīhuāk a'ntū Dios ixuanī't. ¹⁸ Lā' huan puscāt a'ntī la'ktzi', xla' ū'tza' huan lej xaka'tla' cā'lacchicni' a'ntū cāmāpa'ksīkō' huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj.

18

Mālakuanīca Babilonia

¹ Lā' ā'calīstān iclaktzī'mpā ā'kalhatin ángel a'ntī ixuyjmā'chi de nac a'kapūn. Xla' lej ixka'lhī

līmāpa'ksīn. Lā' xla' lej ī'xkaka lā' mā'xkakēkō'lh huan quilhtamacuj. ² Lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j mālakuanīkō'canī'ttza' huan xaka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Chuhua'j tahuilāna' a'ntza' xmān huan tlajana'nī'n, lā' ixlīhuāk huan spūnnu' xalakko'hua'jua'. ³ Babilonia cāmātlahuīlh talaclē'i' xalanī'n na ixlīhuāk huan xcānsipejni'. Lā' huan reyes xalanī'n na ixlīhuāk huan cā'quilhtamacuj tatlahualh ixtalacelē'i'ca'n por ixpālacata huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' huan stā'na'nī'n xalanī'n nac quilhtamacuj rico talanī't, como huan xalanī'n nac Babilonia lej ixtaxa'ma ixtumīnca'n para tatamāhua ixlīhuāk a'ntū ixtalacasqui'n.

⁴ Lā' ā'calīstān ickaxmatpā lakatin tachihuīn nac a'kapūn a'ntū hualh:

—Cataxtutit huan nac Babilonia, hui'xina'n a'ntī quintachi'xcuhuī't. Tū' natlahua'yā'tit huan xako'hua'jua' talaclē'i' con xalanī'n a'ntza'. Lā' chuntza' tū' catimakpātīni'ntit nā hui'xina'n a'xni'ca' nacāmāpātīnīcan xlaca'n. ⁵ Ixtalacelē'i'ca'n xlaca'n lej lhūhua'. Cāmākēstokui'līni'canī't lā' chā'nī't hasta nac a'kapūn. Dios lej cāpāstacni'nī't huan ixtalacelē'i'ca'n. ⁶ Chuhua'j cacātlahuani'ca xlaca'n chu a'nchī cātatlahuani'ni' hui'xina'n. Tzej catamāpalalh hasta maktu' por huan a'ntū tatlahuani'lh ā'makapitzīn. Chuhua'j tzej catapātīni'lh xlaca'n hasta maktu'. ⁷ Lej rico ixtahuanī't lā' lej ixtapāxuhualh lā' lej ixtaka'tla'jca'jtzī. Lā' chuhua'j tzej catapātīni'lh lā' tzej catalakaputzalh. Xlaca'n hua'chi kalhatin puscāt a'ntī huan: “Quit kalhatin reina lā' icmāpa'ksīni'n. Lā' quit tū' lakapūt. Lā' tū' maktin ictilakaputzalh”. ⁸ Lā' ū'tza' natalīmin

huan lakuat. Lā' naminkō' ixlīhuāk lakatin chi'chini': talakaputzīt lā' līnīn lā' tatzī'ncsta. Lā' nā nalhcuyukō'can huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' a'ntī namacamin huā'mā' lakuat, xla' ū'tza' Dios. Lā' xla' lej ka'lhī līmāpa'ksīn.

⁹ Lā' huan reyes xalanī'n nac cā'quilhtamacuj tatlalualh ixtalaclē'i'ca'n con huan xalanī'n nac Babilonia. Lā' con ū'tunu'n ixcātā'tlahua ixlīhuāk a'ntū ixtalacasqui'n. Xlaca'n natalakaputza lā' natacalhuan a'xni'ca' natalaktzī'n que huan cā'lacchicni' Babilonia lhcumā' lā' huan xajini' tā'kayāhuamā'.

¹⁰ Lā' huan reyes natalaca'a'ntāya de makat como nā lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' huan xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalāhuani:

—Lej xānti la huan Babilonia, huan ka'tla' cā'lacchicni'. Chu līmaktin māpalamā' por ixlīhuāk huan xako'hua'jua' a'ntū tatlaluanī't a'ntza'. Lā' lej ixka'lhī līmāpa'ksīn —chuntza' natahuan.

¹¹ Lā' huan stā'na'nī'n xalanī'n nac quilhtamacuj nā xlaca'n natacalhuan lā' natalakaputza por huan a'ntūn pātle'kemā' nac Babilonia. Natacalhuan como tū'tza' catita'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n. ¹² Tū'tza' cati'a'nalh a'ntī nacāmaktamāhua ixlīstā'tca'n hua'chi huan oro lā' plata lā' perlas lā' lej xatapala chihuix. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan lu'xu' a'ntū lej xafino de lino lā' de seda a'ntū smumonko' lā' spi'nenke'. Tū'tza' catitamāhuaca huan qui'hui' a'ntū lej xamu'csa. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca a'ntū cātlahuacan de marfil lā' de huan qui'hui' lej xatapala lā' huan bronce lā' līcā'n lā' huan mármol. ¹³ Tū'tza' catitamāhuaca huan canela lā' nīn huan chi'tinni' a'ntū mojōni'can līhua't. Lā' tū'tza' caticāmaktamāhuaca huan pūm lā' mirra

lā' perfume lā' vino lā' aceite lā' harina lā' trigo. Tū'tza' caticāmaktamāhuaca huācax lā' borregos lā' cahuāyuj lā' carros a'ntū cāsta'nca cahuāyuj lā' huan tasācua' a'ntīn tascuja para ixtēcu'ca'n a'ntīn cātamāhuanī't. ¹⁴ Lā' huan stā'na'nī'n natahuani xalanī'n nac Babilonia:

—Huan lej xalacuan catūhuā a'ntū lej ixka'lhīcu'tunā'tit, xla' cāspuṭni'kō'nī'ta'ni'. Lā' nā cāspuṭni'kō'nī'ta'ni' huan lej xalacfino catūhuā lā' lej xatapala. Tū'tza' maktin catika'lhī'tit.

¹⁵ Lā' huan stā'na'nī'n lej ricos ixtahuani't como lej ixtatlahua negocio con xalanī'n nac Babilonia. Lā' nā xlaca'n natalaca'a'ntāya de makat como lej natajicua'n a'nchī natapātīni'ntamā' xalanī'n nac Babilonia. Lā' natalakaputza lā' natacalhuan.

¹⁶ Lā' natahuan:

—¡Lej xānti la huan Babilonia! Xapū'la xalanī'n a'ntza' ixtalhakā'nan huāk con huan lino xafino lā' xasmumonko' lu'xu' lā' xaspi'nenke'. Lā' ixtaka'lhī ixlīcāxtlahualīca'n huāk de oro lā' de chi-huix lej xatapala lā' perlas. ¹⁷ Lā' chu līmaktin cāspuṭni'kō'lh ixlīricoca'n —natahuan.

Lā' ixlīhuākca'n huan marīneros lā' xanapuxcu'nu' huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntīn tapū'a'an huan barcos lā' ixlīhuākca'n a'ntī tamakscuja nac mar, ixlīhuākca'n natalaca'a'ntāya.

¹⁸ Lā' a'xni'ca' natalaktzī'n a'nchī lhcumā' huan cā'lacchicni' Babilonia lā' a'nchī taxtumā' huan jini', xlaca'n natahuan:

—Tū' maktin ixa'nanī't lakatin cā'lacchicni' hua'chi huā'mā' ka'tla' cā'lacchicni'.

¹⁹ Lā' como lej natalakaputza, māni' xlaca'n nata'a'cpūtō'ca' pokxni'. Lā' natacalhuan lā' lej palha' natahuan:

—¡Xānti la huā'mā' xaka'tla' cā'lacchicni! Lej rico ixtahuani't xalanī'n a'ntza'. Lā' nā talalh ricos ixlīhuākca'n ixtēcu'nī'n barcos como lej ī'stā'nancan nac Babilonia. ¡Xānti la huan cā'lacchicni! Chu limaktin sputli.

²⁰ Lā' nā nahuancan:

—Catalīpāxuhualh ixlīhuākca'n xalanī'n nac a'kapūn como lakuanī't huan cā'lacchicni' Babilonia. Calīpāxuhua'tit hui'xina'n a'ntī ixtachi'xcuhuī't Dios lā' nā hui'xina'n apóstoles lā' ixa'cta'sana'nī'n Dios. Xlaca'n xalanī'n nac Babilonia tamāpalamā'natza' con Dios a'ntū cātatlahuani'nī'ta'ni' hui'xina'n.

²¹ Lā' ā'calīstān kalhatin ángel lej xatli'hui'qui chi'palh lakatin ka'tla' chihuix hua'chi lakatin xuā'ti' ixlīka'tla'. Lā' tamacajūlh nac mar lā' hualh:

—Chuntza' namāyujūcan huan ka'tla' cā'lacchicni' Babilonia. Lā' tū'tza' maktin catitasu'yulh. ²² Tū'tza' catikaxmatca a'ntza' huan música. Tū'tza' catikaxmatca huan arpa nīn huan līskoli' nīn huan trompeta. Tū'tza' maktin catikaksca kalhatin makscujni' de catūhuāya tascujūt. Tū'tza' catisā'nalh huan xuā'ti' a'xni'ca' squitimā'ca como tintī' a'ntī natasquiti.

²³ Tintī'tza' a'ntza' nīn lakatin pūmaksko a'ntū namaksko. Tū'tza' catikaxmatca ixtachihuīn a'ntīn tapūchahuani'tcus. Huan stā'na'nī'n a'ntī xapū'lh tamilh nac Babilonia, xlaca'n ā'chulā' ixtaka'lhī limāpa'ksīn que ā'makapitzīn xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xalanī'n nac Babilonia talī'a'kxokonulh con ixtatlahuānca'n xalanī'n chuxalhā nac cā'quilhtamacuj —hualh huan ángel.

²⁴ Chuntza' napātle'keni' huan Babilonia como a'ntza' cāmāknīca ixa'cta'sana'nī'n Dios

lā' nā cāmāknīca ixtachi'xcuhuī't Dios. Lā' nā talē'n cuenta xalanī'n nac Babilonia a'nchī cāmāknīca ixtachi'xcuhuī't Dios na ixlihuāk huan quilhtamacuj.

19

¹ Lā' ā'calistān ickaxmatli a'nchī palha' ixtata'sa huan lhūhua' tachi'xcuhuī't nac a'kapūn. Xlaca'n ixtahuan:

¡Lej ka'tla' Dios!

Xla' quincāmāpūtaxtūyāni'.

Ca'a'cnīni'ni'ca' xmān ū'tza'.

Lā' xla' ka'lhīkō' huan līmāpa'ksīn.

² Xla' juzgarlī chu a'nchī a'ntū stu'ncua'.

Lej tzey a'nchī xla' juzgarlī.

Xla' juzgarlīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamātlahuīlh talaclē'i' ixlihuākca'n xalanī'n huan quilhtamacuj, chu a'cxtim hua'chi xlaca'n.

Dios māpātīnīnī't huan Babilonia como xalanī'n a'ntza' tamāknīlh a'ntī ixtatā'scuja Dios.

³ Lā' chihuīna'mpalaca lej palha' lā' tahualh:

—¡Lej ka'tla' Dios! Huan jini' tō'ca'mā' de nac Babilonia para pō'ktu.

⁴ Lā' huan kalhāpu'xamatā'ti' papatzīnī'n lā' huan kalhatā'ti' a'ntī ixtayāna nac huan a'katzā'stūtā'ti', xlaca'n tatatzokostani'lh Dios a'ntī ixuī' na ixpūmāpa'ksīn. Xlaca'n tamācā'tanīlh lā' tahualh:

—Stu'ncua' a'nchīn tahuan. ¡Lej ka'tla' Dios!

⁵ A'calistān kaxmatpalaca lakatin tachihuīn de ixpūmāpa'ksīn Dios lā' hualh:

Camāka'tlī'tit Dios milīhuākca'n hui'xina'n a'ntīn tapa'ksīyā'tit con Dios lā' milīhuākca'n

hui'xina'n, xalakka'tla'n lā' xalactzina'j,
a'ntī a'cnīni'ni'yā'tit Dios.

Tapūchahualh a'ntī huanican Cordero

⁶ Lā' chu ickaxmatpā hua'chilh ixtachi-
huīna'mā'na lhūhua' tachi'xcuhi't lā' hua'chi
a'nlhā yujtāya xcān, lā' hua'chi a'xni'ca' lej palha'
jili lā' tahualh:

¡Lej ka'tla' Dios!

Māpa'ksīni'ntza' quiMāpa'ksīni'ca'n quinDiosca'n
a'ntīn ka'lhikō' līmāpa'ksīn.

⁷ Lā' līpāxūj catahui'lauj lā' cata'sauj de
tapāxuhuān.

Lā' camāka'tlī'uj Dios.

Lā' chini'ttza' huan chi'chini' a'ntū napūtapūchahua
huan a'ntī huanican Cordero.

Lā' ixtasqui'ni' tacāxni'ttza'.

⁸ Lā' huan xatasqui'ni' makxtekcanī't nalhakā'nan
con huan xatzey xastala'nka' lu'xu' lā' sla-
mama.

Huan lej xatzey lu'xu' huanicu'tun que lej tzey
a'nchī talatā'kchoko ixtachi'xcuhi't Dios.

⁹ A'calīstān huan ángel quihuanilh:

—Catzo'kti huā'mā': “Līpāxūj tahui'lāna' a'ntīn
cākantāyacanī't para huan tahua' a'xni'ca' nat-
apūchahua huan Cordero”.

Lā' nā quihuanilh huan ángel:

—U'tza' stu'ncua' como ū'tza' huā'mā' a'ntū
hualh Dios.

¹⁰ Lā' quit ictatzokostani'lh huan ángel lā' ic-
timācā'tanīcu'tulh. Lā' xla' quihuanilh:

—Tū' catla'hua' chuntza'. Tū' caquimācā'tani'.
Quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā'
hua'chi huan mintā'timīn a'ntīn takalhlaka'ī' a'ntū
xastu'ncua' a'ntū Jesús māsu'yulh. Xmān Dios

namācā'tanī'ya'. A'ntīn tamāca'tzīnīni'n ixtachihuīn Jesucristo, ixlīhuākca'n xluca'n ixa'cta'sana'nī'n Dios—quihuanica.

Huan xasa'kaka cahuāyuj lā' a'ntī ixkēhuī'

¹¹ A'calīstān iclaktzī'lh huan a'kapūn laquī'yā. Lā' iclaktzī'lh lakatin cahuāyuj xasa'kaka. Lā' a'ntī ixkēhuī' huā'mā' cahuāyuj, māpācuhuīca Xastu'ncua' lā' ū'tza' a'ntīn tlōkentaxtū ixlīhuāk. Xla' tzey a'nchī māpa'ksīni'n. Lā' lej tzey a'nchī xla' tlahua guerra. ¹² Lā' ixlakastapun ixtaxkaka hua'chi xalamana' huan macscut. Lā' ixmūhuī' lhūhua' corona na ixa'kxāk. Lā' ixtzo'kni'canī't lakatin tacuīni'. Lā' nīn tintī' ixmāchekxī a'ntū ixuanicu'tun huanmā' tacuīni'. Lā' xmān ū'tza' ixmāchekxī. ¹³ Ixlu'xu' ixpasakō'nī't ka'lhni'. Lā' ixtacuīni' ū'tza' huan ixTachihuīn Dios. ¹⁴ Lā' ixtastālani' huan ejércitos xala' nac a'kapūn. Xluca'n ixtakēhuī'lāna' laksa'kakan cahuāyuj. Lā' ixlu'xu'ca'n lej xatzey lā' xasa'kaka lā' stala'nka' ixtahuanī't. ¹⁵ Lā' a'ntī ixpasakō'nī't ka'lhni' ixlu'xu', quilhtaxtulh kantīn espada a'ntū lej sta'ya'nca'. Con huā'mā' nacāpūtlaja huan tachi'xcuhuī't nac quilhtamacuj. Lā' lej līpalha' nacāmāpa'ksī. Xla' nacāmāpātīni' como Dios lej a'kchā'n con ū'tunu'n. Lā' a'nchī xluca'n natapātīni'n natala hua'chi huan uvas a'ntū cālacchi'ntacan a'xni'ca' māxtuni'can xaxcān. ¹⁶ Lā' na ixlu'xu' lā' na ixchākēn ixtatzō'kni' lakatin tacuīni': “Ū'tza' huan Rey a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n reyes. Ū'tza' huan Māpa'ksīni' a'ntī cāmāpa'ksī ixlīhuākca'n a'ntīn taka'lhī līmāpa'ksīn”.

¹⁷ A'calīstān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixyā nac chi'chini'. Lā' xla' lej palha'

cāhuanilh ixlīhuākca'n huan spūnnu' a'ntū
ixtakosnū'ntlā'huan nac cā'ū'nī'n:

—Cata'ntit. Catakēstoktit lā' cahua'tit a'ntū
Dios nacāmaxquī'yāni'. ¹⁸ Cata'ntit lā' cahua'tit
huan ixquinītca'n huan reyes lā' generales lā'
huan xalactli'hui'qui chi'xcuhuī'n. Cahua'tit huan
ixquinītca'n huan cahuāyuj lā' ixquinītca'n a'ntī
ixtakētō'la. Cahua'tit ixquinītca'n ixlīhuākca'n
tachi'xcuhuī't, a'yuj ixtamakscuja lā' a'yuj tū' ixta-
makscuja, lā' a'yuj chi'xcuhuī'n a'ntī lej tatasqui'nī
lā' a'yuj tū' lej tatasqui'nī —hualh huan ángel.

¹⁹ A'calīstān iclaktzī'lh a'nchī ixtatakēstoknī't
huan xako'hua'jua' animal lā' huan reyes xalanī'n
nac quilhtamacuj lā' ī'soldadosca'n. Ixtatakēstoknī't
para natatā'lātucsa a'ntī ixkēhui'lāna' lā' huan
ī'soldados. ²⁰ Huan xako'hua'jua' animal chi'paca
lā' nā huan a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonū'n.
Xla' ixtlahuanī't lē'cnīn na ixlacapūn huā'mā'
animal. Lā' chuntza' ixcā'a'kxokonī't a'ntī
ixtalē'n na ixtankānca'n huan ī'sello huan
animal lā' a'ntī ixtataquilhpūtani' huan ídolo
a'ntū ixtasu'yu hua'chi huan animal. Lā' huan
animal lā' huan a'cta'sana' a'ntī ixa'kxokonū'n,
xalakahuan cāmacā'nca huan nac cā'macscutnu'
a'nlhā hua'chi lakatin lago lā' a'nlhā lhcuyucan
azufre. ²¹ Lā' ixlīhuākca'n huan makapitzīn
ixtachi'xcuhuī't huan xako'hua'jua' animal,
xlaca'n cāpūmaknīkō'ca huan espada a'ntū
quilhtaxtulh na ixquilhni' a'ntī ixkēhui' huan
cahuāyuj. Lā' huan spūnnu' tzej talīka'sli huan
ixquinītca'n.

20

Lakatin mil cā'ta

1 Lā' ā'calistān iclaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī ixuyjmā'chi de nac a'kapūn. Lā' ixlē'mā' huan xallave de huan xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' nā ixlē'mā' kantin cadena lhmā'n. 2 Lā' xla' chí'palh huan dragón. U'tza' huan lūhua' a'ntū xala' lejtza' makān, lā' nā ū'tza' huan ko'ti'ti' lā' nā huanicān Satanás. Lā' huan ángel chí'lh huan dragón lā' māchokolh xatachī'n lakatin mil cā'ta. 3 Lā' huan ángel mojōlh nac xapūlhmā'n lhu'cu'. Lā' tzej mālacchōlh lā' hui'līni'lh lakatin sello nac xamākalhcha. Lā' chuntza' huan ko'ti'ti' tūlalhtza' cā'a'kxokolh huan tachi'xcu'huī't xalanī'n nac quilitamacuj hasta que nasputa huan lakatin mil cā'ta. Lā' a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta, namakxtekcan. Lā' tū' makān catimakxtekca.

4 Lā' ā'calistān iccālaktzī'lh makapitzīn pūtahuī'lhni' a'nīhā ixtapūmāpa'ksīni'n. Lā' nā iccālaktzī'lh ā'makapitzīn a'ntī ixtahuī'lāna' a'ntza'. Xlaca'n ixcāmaxqui'canī't līmāpa'ksīn para natajuzgarlī. Nā iccālaktzī'lh xlaca'n a'ntī ixcā'a'cchu'cucanī't. Cāmāknīca como ixtamāsu'yu ixtachihuīn Dios lā' a'ntū xastu'ncua' ixpālacata Jesús. Xlaca'n tū' ixtamācā'tanīnī't huan xako'hua'jua' animal, lā' tū' ixtataquilhpūtani'nī't ixídolo. Lā' tū' ixtamakxteknī't nacāhui'līni'can huan sello na ixtankānca'n lā' na ixmacanca'n. Lā' iccālaktzī'lh que huā' tamā'na talakahuanchokolh lā' tamāpa'ksīni'lh con Cristo lakatin mil cā'ta. 5 Xlaca'n ū'tunu'n a'ntī xapū'la talakahuanchokolh. Huan ā'makapitzīn nīnī'n natalakahuanchoko a'xni'ca' nasputa huan mil cā'ta. 6 Līpāxūj a'ntīn talakahuanchoko a'xni'ca' talakahuanchoko huan xapū'la. Xlaca'n natatā'māpa'ksīni'n con Dios. Xlaca'n tū'tza' catitanīlh ixlīmaktu' hua'chi

ā'makapitzīn. Xlaca'n natatā'scuja Dios lā' nā Cristo. Lā' natamāpa'ksīni'n con Cristo lakatin mil cā'ta.

7 Lā' a'xni'ca' natasputa huan lakatin mil cā'ta, namakxtekcan huan ko'ti'ti'. Lā' xla' nataxtu de a'nlhā ixchī'canī't. 8 Lā' nataxtu lā' nacā'a'kxoko huan tachi'xcuui't na ixlīhuāk huan quilhtamacuj. Lā' nacā'a'kxoko xalanī'n nac Gog lā' Magog. Xlaca'n nacāmākēstoka para natatlahua guerra. Xlaca'n lej lhūhua' hua'chi huan xalactzina'j chihuix a'ntū tahuilāna' na ixquilhtūn huan mar. 9 Lā' iclaktzī'lh a'nchī huan ī'soldadosca'n de Gog lā' Magog ixtalatā'kchoko chuxalhā lā' tatā'tamacxti'li'lh a'nlhā ixtahuilāna' huan ixtachi'xcuui't Dios. Lā' huanmā' cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū Dios lej pāxquī'. Lā' de nac a'kapūn mincha' huan macscut lā' cālhcuyukō'lh ixlīhuākca'n ixtachi'xcuui't huan ko'ti'ti'. 10 Lā' huan ko'ti'ti' a'ntī ixcā'a'kxokonī't macā'nca nac cā'macscutnu' a'ntū hua'chi lago lā' a'nlhā lhucuyucan azufre. Lā' nā a'ntza' ixcāmacā'ncanī't huan xako'hua'jua' animal lā' huan a'cta'sana' a'ntū ixa'kxokonu'n. A'ntza' nacāmāpātīnīcan de tuncuj lā' de tzī'sa para pō'ktu.

Dios najuzgarlīni'n a'nlhā huī' na ixpūmāpa'ksīn

11 A'calīstān iclaktzī'lh lakatin pūmāpa'ksīn lej ka'tla' lā' smu'yonko'. Lā' iclaktzī'lh a'ntū ixuī' a'ntza'. Huan quilhtamacuj lā' huan a'kapūn cāmālakuanīca na ixlacapūn Dios. Lā' tū'tza' tatasu'yulh. 12 Lā' iccālaktzī'lh huan nīnī'n, lakka'tla'n lā' xalacti'na'j. Xlaca'n ixtayāna' na ixlacapūn Dios. Lā' cāmālakakē'ca huan libros. Lā' ā'calīstān mālakakē'palaca ā'lakatin. U'tza' huā'mā' huan libro a'nlhān cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n

a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' cājuzgarlīca huan nīnī'n chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't chuntza' a'nchī ixtatzo'kni' ixlīhuāk a'ntū ixtatlahuanī't. ¹³ A'calīstān huan mar cāmacamāstā'lh a'ntī ixtanīnī't a'ntza'. Lā' nā tachilh xlaca'n a'ntī ixtahui'lāna' nac cā'līnīn. Lā' cājuzgarlīkō'ca ixlīhuākca'n, chā'tunu' chu a'nchī ixtalatā'kchokonī't. ¹⁴ Lā' ā'calīstān huan līnīn lā' huan cā'līnīn cāmacā'nca nac cā'macscutnu' a'nlhā hua'chī lago. Lā' a'ntza' a'nlhā nīcan ixlīmaktu'. ¹⁵ Lā' nā cāmacā'nca nac cā'macscutnu' ixlīhuākca'n a'ntīn tū' ixcātzo'kni'canī't ixtacuīni'ca'n huan nac libro a'nlhān tatzō'kni' ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

21

Huan xasāsti' a'kapūn lā' huan xasāsti' quilhtamacuj

¹ Lā' ā'calīstān iclaktzī'lh ā'lakatin xasāsti' a'kapūn lā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan xapū'la a'kapūn lā' huan xapū'la quilhtamacuj ixcāmālakuanīcanī't. Lā' tū'tza' ixa'nān mar. ² Quit iclaktzī'lh huan xatasīcua'lanālīn cā'lacchicni'. Huā'mā' cā'lacchicni' ū'tza' a'ntū xasāsti' Jerusalén. Lā' nā iclaktzī'lh a'nchī ixyujmā'chī nac a'kapūn a'nlhā hui'lacha' Dios. Lā' huan cā'lacchicni' tzej ixcāxtlahuacanī't hua'chī kalhatin xatasqui'ni' a'ntī xa'nca lhakā'nān a'xni'ca' natā'tapūchahua huan ī'squi'nīni'. ³ A'calīstān ickaxmatli lakatin tachihuīn a'ntū mincha' nac a'kapūn. Lā' lej palha' hualh:

—Chuhua'j Dios cātā'lahuī' huan tachi'xcuhuī't. Lā' xla' nacātā'latahui'la con xlaca'n. Xlaca'n natala ixtachi'xcuhuī't. Lā' xla' nala ixDiosca'n xlaca'n. ⁴ Dios nacāmāscōhuīni' ixlakaxta'jatca'n xlaca'n.

Lā' tū'tza' catitanilh. Lā' tū'tza' catitalakaputzalh. Lā' tū'tza' catitacalhualh. Lā' tū'tza' catitapātini'lh. Lā' tū'tza' caticāpātle'keni'lh nīn tuntū' a'ntū xala' xapū'la.

⁵ Lā' ā'calīstān chihuīna'lh Dios a'nlhā ixuī' na ixpūmāpa'ksīn lā' hualh:

—Chuhua'j quit na'iccāsāstī'tlahuakō' ixlīhuāk catūhuā.

Lā' quihuanilh:

—Huak huā'mā' catzo'kti. Huā' tamā'na tachihuīn ū'tza' a'ntū xalacstu'ncua' lā' tze kalhlaka'ī'can.

⁶ Lā' nā quihuanilh:

—Lakō'nī'ttza'. Quit hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'kspuṭni', como quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tzuculh ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' nasputkō' ixlīhuāk. A'ntīn takalhpūtī, quit na'iccāmāhuī' huan xcān xala' nac mu'sni' a'nlhān taxtu xcān a'ntū cāmaxquī' xasāsti' ixquilhtamacujca'n. Lā' tū' icticāmātā'jilh.

⁷ Chuntza' quit na'iccātlahuani' ixlīhuākca'n a'ntīn tatlajana'n. Lā' quit na'icla ixDiosca'n xlaca'n, lā' xlaca'n natala quincamana'. ⁸ Tū' chuntza' xlaca'n a'ntīn tajicua'n lā' ū'tza' tū' quintalīstālani'. Xlaca'n nacāmācā'ncan nac cā'macscutnu'. Lā' nā chuntza' a'ntīn tū' takalhlaka'ī', lā' a'ntīn lej taca'tzanca'tzī, lā' a'ntīn tamaknīni'n, lā' a'ntīn tatlahua talākālhi'n, lā' huan tlahuāna'nī'n, lā' huan a'ntīn tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' ixlīhuākca'n huan a'kxokonū'nī'n. Xlaca'n nacāmācā'ncan nac cā'macscutnu' a'nlhā lhucuyucan huan azufre. Huā'mā' ū'tza' a'nlhā ixlīmaktu' nīcan.

Huan xasāsti' Jerusalén

9 Lā' ā'calistān quilakmilh kalhatin de huan ixlīkalhatojon huan ángeles a'ntī ixtaka'lhī huan ā'tāpātojon lakuat. Lā' quihuanilh:

—Cata't, lā' quit na'icmāsu'ni'yāni' huan xatasqui'ni' a'ntī nala ixpuscāt huan Cordero.

10 Lā' huan Espíritu Santo quimāsu'ni'lh lakatin talakahuān. Huan ángel quilē'lh nac lakatin tālhmā'n kēstīn lej ka'tla'. A'ntza' quimāsu'ni'lh huan cā'lacchicni' a'nlhā ixta' Dios lā' a'nlhā huanican Jerusalén. Ixyujāchi de nac a'kapūn a'nlhā Dios hui'lacha'. 11 Lā' huan cā'lacchicni' ī'xkaka con huan ī'xkakana' Dios. I'xkaka hua'chi lakatin chihuix a'ntū lej xatapala, hua'chi lakatin chihuix a'ntū huanican jaspe a'ntū stala'nka' lā' a'ntū xkaka. 12 Ixlīmakka'tla' huan cā'lacchicni' ixyā lakatin taxaka lej tālhmā'n. Lā' ixka'lhī lakacāujtu' xamākalhcha. Lā' kalhacāujtu' ángeles cālīmāmacū'ca huan tamā'na mākālhcha. Lā' huan nac mākālhcha ixcātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' ixo'kxa'n Israel. 13 Ixtayāna' lakatu'tun mākālhcha lakpātunu', lakatu'tun na ixtankēn, lā' nac norte lakatu'tun, lā' nac sur lakatu'tun, lā' nā lakatu'tun a'nlhā tā'cnū huan chí'chīni'. 14 Huan xacimīento de huan taxaka lakacāujtu' chihuix. Lā' huan nac chihuixni' ixcātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan kalhacāujtu' apóstoles, ixta' huan a'ntī huanican Cordero.

15 Huan ángel a'ntī ixquintā'chihuīna'nī't ixlē'mā' katin hua'chi a'ctzina'j qui'hui' de oro. Con huanmā' ixpūlacalcālh huan cā'lacchicni', lā' huan xamākalhcha lā' huan taxaka. 16 Huan cā'lacchicni' tā'ti'jua' ixuanī't. Chu a'cxtim ixlīlmā'n lā' ixlīpēka'tla'. Huan ángel lhcālh huan cā'lacchicni' con huan ixqui'hui' de oro. Lā' ixlīhuāk lhcākō'lh

lā' chā'lh lakatu' mil ā'lakatu' ciento kilómetros de ixlīlmā'n, chu a'cxim ixlīpēka'tla' lā' ixlītālmā'n. ¹⁷ Lā' huan ángel lhcālh huan taxaka chu a'nchī hua'chi talachcāna'n huan chi'xcuui'n. Lā' ixlītālmā'n chā'lh tu'tumpu'xamatā'ti' metros.

¹⁸ Lā' huan taxaka ixlītlahuacanī't huan chihuix de jaspe. Lā' huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio. ¹⁹ Lā' huan xacimiento de huan taxaka lej tzēhuanī't ixuanī't como ixlītlahuacanī't de tāpālhūhua' chihuix a'ntū lej xatapala. Huan xapū'la chihuix de huan xacimiento, xla' de jaspe. Lā' ixlīlakatu' chihuix de zafiro, lā' ixlīlakatu'tun de ágata, lā' ixlīlakatā'ti' de esmeralda. ²⁰ Lā' huan ixlīlakaquitzis chihuix de ónice, lā' huan ixlīlakachāxan de cornalina, lā' huan ixlīlakatojon de crisólito, lā' ixlīlakatzeyan de berilo, lā' huan ixlīlakana'jās de topacio, lā' huan ixlīlakacāuj de crisoprasa, lā' huan ixlīlakacāujtin de jacinto, lā' huan ixlīlakacāujtu' de amatista. ²¹ Huan lakacāujtu' mākalhcha xla' lakacāujtu' chihuixni' a'ntū cāhuanican perlas. Lakatunu' mākalhcha ixtlahuacanī't de lakatunu' perla. Lā' huan xatej de huan cā'lacchicni' huāk de oro xastala'nka' hua'chi vidrio.

²² Tū' iclaktzī'lh nīn lakatin lītokpān nac huan cā'lacchicni', como na ixlīhuāk huan cā'lacchicni' huī' Dios a'ntī ka'lhikō' līmāpa'ksīn lā' nā a'ntza' huī' huan Cordero. ²³ A'ntza' tū' tasquī'nī que huan chi'chini' nīn huan mālhcuyu' natamāxkakēni'n huan nac cā'lacchicni'. Huan cā'lacchicni' māxkakē huan i'xkakana' Dios lā' nā i'xkakana' huan Cordero. ²⁴ Lā' huan tachī'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj nacāmāxkakē i'xkakana' Dios. Lā' huan reyes xalanī'n nac quilhtamacuj

natalīmin ixlīricoca'n nac huā'mā' cā'lacchicni'. Lā' natamālacnūni' Dios. ²⁵ Lā' huan xamākalhcha huan cā'lacchicni' natatalaquī'tāya tintacuj. Lā' tū' maktin caticāmālacchōca como a'ntza' tū' cati'a'nalh tzi'sa. ²⁶ Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcuui't natalīmin nac huanmā' cā'lacchicni' ixlīhuāk a'ntūn taka'lhī a'ntū lej xatapala. ²⁷ Lā' tū' catitanūlh nac huan cā'lacchicni' a'ntūn ko'hua'jua'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntīn tatlahua a'ntū lej līmāxana'. Lā' tū' catitatanūlh a'ntīn tahuan tā'ksa'nīn. Natatanū nac huan cā'lacchicni' xmān a'ntīn cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n huan na ixlibro huan Cordero a'nlhān cātzo'kcanī't ixtacuīni'ca'n a'ntīn taka'lhī xasāsti' ixquilhtamacujca'n.

22

¹ Lā' ā'calīstān huan ángel quimāsu'ni'lh kantiñ pūxka a'ntū lej stala'nka'. Lā' huan xaxcān de huā'mā' pūxka ū'tza' a'ntū māsā' huan xasāsti' quilhtamacuj. Huan pūxka ixtaxtumā' de na ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero. ² Lā' huan pūxka ixtētaxtu na ixpu'nan de huan ixtej huan cā'lacchicni'. Lā' na ixquilhtūnī'n huan pūxka ixtayāna' huan qui'huī' a'ntū tamāsā' xasāsti' quilhtamacuj. Huan tamā'na qui'huī' tamāsā' ixtō'ca't makcāujtu' nac lakatin cā'ta. Tō'ca' ixtō'ca't lakatunu' mālhcuyu'. Lā' xachi'tin de huanmā'na qui'huī' tzey para cālīmātzeyīcan huan tachi'xcuui't xalanī'n nac quilhtamacuj. ³ Tū' cati'a'nalh a'ntza' a'ntū ko'hua'jua' como a'ntza' huī' huan ixpūmāpa'ksīnca'n Dios lā' huan Cordero. Lā' natamācā'tanī Dios a'ntīn tatā'tapa'ksī. ⁴ Lā' calacan natalaktzī'n Dios. Lā' nacālītankātzo'kcan ixtacuīni' Dios na ixtankānca'n a'ntīn tatā'tapa'ksī. ⁵ Lā' nac huā'mā' cā'lacchicni' tū' cati'a'nalh tzi'sa.

Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan pūmaksko. Lā' tū'tza' catimaclacasqui'nca huan chí'chini'. Huan Māpa'ksīni' Dios nacāmāxkakē ixtachi'xcuhuī't. Lā' xla'ca'n natamāpa'ksīni'n para pō'ktu.

Palaj namimpala Jesucristo

⁶ A'calīstān huan ángel quihuanilh:

—Huā' tamā'na tachihuīn lej lacstu'ncua'. Lā' tzē cākalhla'ī'can. Huan Māpa'ksīni' Dios ixcāmāpuhuanī ixa'cta'sana'nī'n a'ntū natahuan. Lā' xla' macaminī't huan ixángel para nacāmāsu'ni' a'ntīn tatapa'ksī con Dios a'ntūn palaj napātle'ke.

⁷ Lā' Jesús hualh:

—Palaj na'icmin.

Līpāxūj a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro a'ntū māsu'yu a'ntū napātle'ke.

⁸ Quit, Juan, ickaxmatnī't lā' iclaktzī'nī't ixlīhuāk huā'mā'. Lā' a'xni'ca' xa'ickaxmatkō'nī't lā' xa'iclaktzī'nkō'nī't, ictatzokostani'lh huan ángel a'ntī ixquimāsu'ni'nī't huā'mā'. ⁹ Lā' xla' quihuanilh:

—Tū' chuntza' catla'hua'. Tū' caquintatzokostani'. Nā quit ictā'scuja Dios chuntza' hua'chi hui'x lā' hua'chi minatā'timīn a'ntī ixa'cta'sana'nī'n Dios lā' ixlīhuākca'n a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro. Xmān Dios natatzokostani'ya'.

¹⁰ Lā' nā quihuanilh:

—Tū' tzē'k catica'tzi huan tachihuīn a'ntūn tatzo'kni' nac huā'mā' libro lā' a'ntūn tahuan a'ntū napātle'ke, como palaj natlōkentaxtūcan chuntza' hua'chi tatzo'kni'. ¹¹ A'ntīn tatlahua a'ntūn tū' tzey, catatlahualhcus. Lā' a'ntīn tapuhuan a'ntūn

tū' tzey, catapuhualhcus chuntza'. Lā' a'ntīn lactzey, pō'ktu catatlahualh a'ntūn tzey. Lā' a'ntīn ta'a'kahuāna'ni' Dios, pō'ktu cata'a'kahuāna'ni'lh.

¹² Lā' nā Jesús huampā:

—Palaj na'icmin. Na'iclīmin a'ntū na'iccālīmāpala chā'tunu'. Na'iccāmāpala a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tzey lā' nā a'ntīn tatlahuanī't a'ntūn tū' tzey. ¹³ Quit huan Xapū'la lā' huan A'xmān, hua'chi huan letra A a'ntū litzucu huan alfabeto lā' hua'chi huan letra Z a'ntū ixlī'a'ksputni'. Quit xa'icui'tza' a'xni'ca' tatzuculh ixlīhuāk lā' na'ictahui'lacus a'xni'ca' natasputkō' ixlīhuāk.

¹⁴ Līpāxūj a'ntīn cāmāspūtūnu'ni'canī'ttza' ixtalaclē'i'ca'n. Lā' ū'tza' tzē natalīhua' huan xatō'ca't de huan qui'hui' a'ntū māsā'ti xasā'sti quilhtamacuj. Lā' nā tzē natatanū nac huan cā'lacchicni'.

¹⁵ Tū' cāmāxtekcān natatanū nac cā'lacchicni' a'ntīn tū' takalhlaka'ī'cu'tun ixtachihuīn Dios. Tū' catitatanūlh huan tlahuāna'nī'n, lā' nīn a'ntīn tatlahua talākālī'n, lā' nīn a'ntīn tamaknīni'n, lā' nīn a'ntīn tataquilhpūtani' huan ídolos, lā' nīn a'ntīn ta'a'kxokonun' como lej talakatī tahuan a'ntūn tū' stu'ncua'.

¹⁶ Lā' Jesús huampā:

—Quit, Jesús, icmacā'nī't qui'ángel. Xla' nacāhuaniyāni' ixlīhuāk huā'mā' hui'xina'n a'ntīn tapa'ksiyā'tit con Dios na ixlīhuāk cā'lacchicni'. Quit huan ī'xū'yātā'nat huan rey David. Quit huan Mātuncuīnī' Sta'cu a'ntū lej xkaka —hualh Jesús.

¹⁷ Huan Espíritu Santo lā' huan ixtasqui'ni' huan Cordero, xlaca'n tahuan:

—Cata'ntit.

Lā' ixlīhuākca'n a'ntīn takaxmata catahualh:

—Cata'ntit.

Lā' cataminkō'lh ixlihuākca'n a'ntīn takalhpūtī, lā' catahua'lh huan xcān a'ntū māsā' xasāsti' quilhtamacuj. Māsā'can hua'chi lē'ksajna' para a'ntīn tamaklhīni'ncu'tun.

¹⁸ Lā' ixlihuākca'n a'ntīn takaxmata huan ixtachihuīn huā'mā' libro a'nlhān tatzō'kni' a'ntū napātī'ke, iccāhuani: Palh catīhuā mālh mā'nī huā'mā' tachihuīn, Dios namāpātīnī. Napātī huan lakuat a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro. ¹⁹ Lā' palh catīhuā namāpānū macsti'na'j huan tachihuīn a'ntūn tatzō'kni' nac huā'mā' libro, Dios tū' catimakxtekli nahua' huan ixtō'ca't huan qui'huī' a'ntū māsā' xasāsti' quilhtamacuj. Lā' Dios tū' catimakxtekli natanū huan nac xatasīcua'lanālīn cā'lacchicni' a'ntūn tzo'kcanī't nac huā'mā' libro.

²⁰ Lā' a'ntī huan huā' tamā'na tachihuīn, xla' huan:

—Stu'ncua'. Quit palaj na'icmin.

Chuntza' calalh. Cata't quiMāpa'ksīni' Jesús.

²¹ Lā' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo cacāsicua'lanālīkō'ni' mīlihuākca'n hui'xina'n. Amén.

**Huan Xasāsti' testamento: Huan xatzey
tachihuīn ixpālacata Jesucristo
New Testament in Totonac, Xicotepec De Juárez
(MX:too:Totonac, Xicotepec De Juárez)**

copyright © 1978 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Xicotepec De Juárez

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Xicotepec de Juárez [too], Mexico

Copyright Information

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Xicotepec De Juárez

© 1978, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

19fdc186-6668-5688-b18c-dfd601741a49